

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Изпълнителна агенция
Българска служба за акредитация

ДОКЛАД

за дейността на

Изпълнителна агенция

“Българска служба за акредитация”

януари - декември 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Акредитацията – експертна система за ефикасни и устойчиви решения.
2. ИА БСА: кратка история и настояще
3. Организация и управление. Осигуряване на безпристрастност
  - 3.1 Съвет по акредитация
  - 3.2 Комисии по акредитация
  - 3.3 Комисии по възражения
  - 3.4 Технически комитети по акредитация
    - 3.4.1 ТКА „Органи за сертификация на системи и проверяващи по околната среда"
    - 3.4.2 ТКА „Органи за сертификация на продукти Органи за валидация и верификация"
    - 3.4.3 ТКА „Органи за сертификация на лица"
    - 3.4.4 ТКА „Органи за контрол"
    - 3.4.5 ТКА „Лаборатории за изпитване, калибриране и изпитвания за пригодност "
    - 3.4.6 ТКА „Медицински лаборатории и добра лабораторна практика "
4. Акредитация на органи за оценка на съответствието
  - 4.1 Общ брой акредитирани лица
  - 4.2 Установяване и оценяване на схеми за акредитация
  - 4.3 Процедури за акредитация
    - 4.3.1 Постъпили заявления
    - 4.3.2 Открити процедури за акредитация
    - 4.3.3 Приключили процедури за акредитация
    - 4.3.4 Издадени сертификати
    - 4.3.5 Политики за преход
    - 4.3.6 Спрени/отнети/отказани/ограничени в обхвата акредитации
    - 4.3.7 Трансфер
    - 4.3.8 Поддържане на акредитация
    - 4.3.9 Проверка на компетентността на акредитираните лаборатории/органи чрез участие в междулабораторни сравнителни изпитвания/изпитвания за пригодност
    - 4.3.10 Удостоверяване на съответствието с Добрата лабораторна практика.
5. Нови документи от системата за управление на ИА БСА
6. Вътрешен одит и преглед от ръководството
7. Експертна дейност
8. Международна дейност
9. Двустранно сътрудничество
10. Участия на ИА БСА в проекти, финансирани със средства по Международни и Европейски програми
11. Връзки с обществеността
12. Административно-правна дейност
13. Преглед на изпълнението на програма 2000.01.04 „Инфраструктура по качеството в подкрепа развитието на икономиката"
14. Финансово-стопанска дейност
15. Управление на човешките ресурси. Постоянен персонал, технически оценители и експерти.
16. Бъдещи планове

1. Акредитацията – експертна система за ефикасни и устойчиви решения.

Уважаеми колеги, приятели и клиенти на Българска Служба за Акредитация,

В Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“ имайки зад гърба си 25 годишен опит, знаем и вярваме, че независимо от компетентното и пълноценно изпълнение, винаги има какво и къде да се подобри. За да осигурим на Българския национален орган по акредитация необходимия напредък, който се изисква от настоящата пазарна и социално икономическа обстановка, последователно инициирахме редица ключови дейности за успешното развитие на Българска служба за акредитация. Дейностите, оценяващи потенциалното въздействие (както положително, така и отрицателно) на нововъзникващите технологии върху всички аспекти на живота, станаха невъзможни за избягване през 2024 г. Задачата, върху която се фокусираме отчитайки изминалия период и с поглед към бъдещата 2025г., която всички сега трябва да приемем, е да се ориентираме в настъпващите, а в някои случаи и във вече настъпилите промени по начин, който ни позволява да се възползваме от възможностите като минимизираме рисковете, съпътстващи не-тествана и неоценена новост.

Една от ключовите роли, които играе Акредитацията, е да действа като форма на защитна мрежа за обществото. Като се придържат към изискванията, определени в международно признати стандарти, потвърдени чрез дейностите на акредитирани органи за оценка на съответствието (като изпитване, калибриране, контрол, сертифициране, валидиране и проверка), организациите могат да бъдат уверени, че демонстрират най-добра практика по отношение на компетентност, и че действат в най-добрия интерес на обществената безопасност.

Акредитацията е условието за устойчив градеж за стабилно бъдеще и насърчаване на безопасни иновации, осигуряващи напредък в широк спектър от сектори, включващи здравеопазване, строителство, сертифициране, екологична устойчивост и информационни технологии, като същевременно гарантира, че те са надеждни и полезни за обществото. Бързите промени в обхвата на акредитацията, притежавана от организация, отразяват в динамичния ни свят поредната жизненоважна бизнес нужда. Прилагането на гъвкав обхват на акредитацията позволява на акредитираните организации да направят необходимите корекции в обхвата на своите акредитирани дейности, без да се подлагат на пълен процес на преоценка за всяка необходима промяна. Това им позволява да включват нови методи, технологии или тестове в рамките на предварително определена рамка, съгласувана с акредитиращия орган. Прилагайки този подход осигуряваме и улесняваме по-бързото адаптиране към променящите се нужди на индустрията, технологичния напредък и изискванията на пазара, като насърчаваме иновациите и ефективността, запазвайки и не-позволявайки никакви компромиси по спазването на строгите изисквания на прилаганите стандарти и акредитация. Нашата основна постоянно декларирана цел като национален орган по акредитация е **„да се изгради доверие и увереност в продуктите и услугите, на които всички ние разчитаме“**. Този основен принцип като част от стратегическите ни приоритети може да бъде постигнат само чрез „гъвкавост и цифрови иновации“. В изпълнение на този ангажимент целия екип на агенцията осигурява и поддържа непрекъснат процес на преглед, който обезпечава компетентната постоянна оценка на съществуващите системи и процеси, проверявайки за проблеми и потенциални подобрения. Това позволява и прилагането на ефективно и текущо изследване на иновативни подходи, които могат да бъдат наблюдавани и приложени по начин, позволяващ разнообразие, подобряване и ускоряване на услугите, без компромис по отношение на необходимата им устойчивост или техническа строгост. Действителният процес на предоставяне на нашите услуги по акредитация, оценки и обучение, непрекъснато се развива и адаптира, за да включи иновации, които подобряват качеството и разширяват обхвата ни.

Отчитайки над четвъртвековния опит, с участието на всички експерти от компетентния екип на Агенцията, планираме и управляваме процеса на предоставяне на услугата „акредитация“ чрез взаимоотношения, изградени върху солидна основа на доверие в знанията, притежавани от персонала и техническите експерти на ИА БСА. Доказахме през изминалия период, че **акредитацията и оценката на съответствието са изключително мощен механизъм за намирането на експертни отговори при взимането на ефикасни и устойчиви решения**. Обществото вече осъзнато приема акредитацията като услуга, която създава стойност за потребителите, изследва и дава възможни решения, за да отговори на нуждите на регулаторите и на пазара, без компромис при прилагането на изискванията. Системата на акредитацията подкрепя **всички жизнено важни за всяко общество области**, включително трансгранична търговия, безопасност на храните, здраве и опазване на околната среда, промишлено и инфраструктурно развитие. Чрез международната мрежа от органи по акредитация се обезпечава необходимата надеждна платформа за дефиниране, разработване и проверка на изискванията към продукти и услуги, помагащи да се осигури и демонстрира, съответствие и равнопоставеност.

Убедени във Вашата компетентност и разчитайки на доказаната Ви експертиза можем заедно да преодолеем всички предизвикателства на динамичното ни ежедневие, вярвайки, че „Акредитацията прави света по-добър“. Основавайки се на тази базисна ценност за следващата 2025 г. поставяме като основен приоритет пред нас устойчивостта на международно признатата национална система по акредитация и постоянното повишаване на ефективността на услугите, предоставяни от акредитираните органи за оценка на съответствието!

С уважение и благодарност за Вашата експертиза, време и подкрепа,

инж. Ирена Бориславова, Изпълнителен директор на Българска Служба за Акредитация

2 ИА БСА - КРАТКА ИСТОРИЯ И НАСТОЯЩЕ

2.1 С постановление на Министерски съвет № 228 от 23 октомври 1998 г. се създава Българска служба за акредитация към Комитета по стандартизация и метрология. Постановлението е обнародвано в бр. 123 на Държавен вестник и влиза в сила на 23.11.1998г.

С постановлението се регламентира състав на службата от 15 човека и дейността ѝ като национален орган по акредитация на:

- лаборатории за изпитване или за калибриране;
- юридически лица за сертификация на продукти, на системи по качество и на персонал;
- юридически лица за контрол съгласно изискванията на БДС EN 45004

Преди този период дейността по акредитация на лаборатории за изпитване е извършвана от отдел "Акредитация на лаборатории" към Комитета по стандартизация и метрология (КСМ), а дейността по акредитация на лаборатории за калибриране от отдел "Акредитация на лаборатории за калибриране" към Национален център по метрология (НЦМ) към КСМ. До 1998 г. не е извършвана акредитация на органи по сертификация и органи за контрол с официално обявена процедура от КСМ или друга организация в България.

Във връзка с §4 на Закон за администрацията, обн. ДВ, бр. 130 от 05.11.1998 г. с постановление на Министерски съвет № 270 от 30 декември 1999 г. Българската служба за акредитация към Комитета по стандартизация и метрология се преобразува в Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация". Със същото постановление се увеличава състава и се приема първия устройствен правилник на агенцията.

През 2005 г. се обнародва първия закон, регламентиращ условията и реда за извършване на акредитация с наименование „Закон за акредитацията, извършвана от Българската служба за акредитация“, обн. ДВ, бр. 100 от 13.12.2005 г. и в сила от 14.01.2006 г.

Законът определя ИА БСА като специализиран държавен орган за акредитация на лицата, които осъществяват дейностите по: изпитване, калибриране, сертификация на продукти, сертификация на системи за управление, сертификация на персонал, както и на органи за контрол и проверяващи по околна среда.

Със закона се разширяват правомощията на Агенцията с тези по акредитация на Проверяващи по околна среда (EMAS). Съгласно приетия устройствен правилник на ИА БСА, числеността на персонала в организационните структури и административните звена в Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" е 25 щатни бройки (приложение към ПМС № 270 от 30.12.1999г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2006 г., в сила от 01.04.2006 г.)

На 1 юни 2010 г. са приети изменения и допълнения към закона от 2005г. като се променя и наименованието на закона от „Закон за акредитацията, извършвана от Българската служба за акредитация“ на „Закон за националната акредитация на органи за оценяване на съответствието (ЗНАООС)“, обн. ДВ, бр.41 от 2010г., в сила от 01.06.2010г.

ЗНАООС конституира Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" като национален орган по акредитация на Република България в съответствие с Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 (ОВ, L 218/30 от 13 август 2008 г.).

В обнародвания Закон (ЗНАООС) е указано, че Българска служба за акредитация е единственият орган в Република България, който има право да извършва акредитация на органи за оценяване на съответствието.

ЗНАООС урежда:

- дейността по националната акредитация на органи, които извършват дейности по оценяване на съответствието или други дейности, за които се прилагат схеми за акредитация, определени с нормативен акт

- устройството и дейността на Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация"

ЗНАООС определя и обхвата на акредитация, като дефинира, че се прилага за органи, извършващи оценяване на съответствието както в регулирани, така и в нерегулирани области.

Със самото създаване на наднационална организация в областта на акредитацията, ИА БСА е приета за пълноправен член на **Европейска организация за акредитация (ЕА)** - органа, официално определен от Европейската комисия съгласно Регламент (ЕО) № 765/2008 за разработване и поддържане на многостранно споразумение за взаимно признаване, ЕА MLA, основано на хармонизирана инфраструктура за акредитация.

Българската служба за акредитация е подписала и поддържа активно Многостранно споразумение за взаимно признаване на схемите по акредитация със ЕА за следните области:

- Калибриране
- Изпитване, включително медицински лаборатории

- Органи за контрол
- Сертификация на продукти, включително за биологично производство и биологични продукти
- Сертификация на лица
- Сертификация на системи за управление
- Валидация и верификация

ИА БСА в качеството си на Национален орган по акредитация, отговорен за акредитацията на проверяващи по околна среда (ПОС) и за надзора върху дейностите, извършени от ПОС в съответствие с Регламент (ЕО) № 1221/2009 участва в заседания на **Форум на акредитиращите и лицензиращите органи (FALB)** и е обект на партньорска оценка по отношение на акредитацията на проверяващи по околна среда.

В резултат от положените усилия на екипа на ИА БСА, националният орган по акредитация е пълноправен член на **Международния акредитационен форум (IAF)** от септември 2016 г., а от февруари 2017 г. е страна по Многостранно споразумение за взаимно признаване на схемите по акредитация (IAF MLA) за следните области:

- Сертификация на лица
- Сертификация на системи за управление (ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 22000 и ISO/IEC 27001)
- Сертификация на продукти
- Валидация и верификация

ИА БСА е пълноправен член на **Международната организация за акредитация на лаборатории (ILAC)** от октомври 2016 г. и е страна по Многостранно споразумение за взаимно признаване на схемите по акредитация (ILAC MRA) за следните области:

- Лаборатории за калибриране
- Лаборатории за изпитване
- Медицински лаборатории
- Органи за контрол

ИА БСА работи на основата на законите на страната, на стандартите от серията ISO/IEC 17000, Ръководства на EA, ISO/IEC, IAF/ILAC. Агенцията разработва и възприема редица правила, норми, процедури, документи и организационни практики за хармонизиране с Европейското право. ИА БСА взаимодейства с физически и юридически лица от държавния и неправителствения сектор.

2.2. На 05.06.2024 г. е регистрирана новата запазена марка (лого) на Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“.

През последните 25 години Българска служба за акредитация се разви и установи стабилност на предлаганите услуги, като с цел отразяване на динамично променящия се свят, през 2024 г. обновихме нашата марка, за да отразява по-добре нашата идентичност. След внимателно обмисляне и допитване между клиентите ни, избрахме ново лого, което да представя кои сме ние и коя е нашата визия за бъдещето. Новото ни лого ясно и безкомпромисно демонстрира и отразява основните ни приоритети:

- Устойчивост на дейността по акредитация и хармонизиране на компетентните и качествени услуги, предоставяни от акредитираните органи за оценка на съответствието.
- Поддържане на статута на Националния орган по акредитация на Република България в:
  - Европейска организация за акредитация (EA);
  - Международен акредитационен форум (IAF);
  - Международна организация за акредитация на лаборатории (ILAC)
  - Форум на акредитиращите и лицензиращи органи (FALB)

Живеейки във времена на глобални кризи и предизвикателства, изискващи от нас действия в глобален мащаб е важно да се запази идентичност, доказана над четвърт век чрез разпознаваемост и признание за компетентност не само в България, Европа, но и на международно ниво. Това универсално измерение на акредитацията е отразено и в нашия нов слоган: **„Акредитация = глобално доверие“**. Базирайки се всичко това, обновеното лого е създадено така, че да съхранява характеристиките си, като запазва и **отличителния символ на А**, като **АКРЕДИТАЦИЯ**, но и отчитайки глобалния характер на признанието на предлаганите ни услуги и добавяйки и стилизирано изображение на земното кълбо.

3.ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ, ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗПРИСТРАСТНОСТ.

Структурата и функциите на Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" (ИА БСА) са регламентирани в ЗНАООС и Устройствения правилник, и осигуряват извършване на дейността на агенцията при спазване, принципите на законност, независимост, безпристрастност, публичност, равнопоставеност, недопускане на конкуренция и опазване на производствената и търговска тайна.

Ръководството на Агенцията в Изявление на ръководството на ИА БСА за осигуряване на безпристрастност, управление на конфликти на интереси и обективност на дейността по акредитация (BAS QM A 4) е представило ангажираността си за обезпечаване на безпристрастността. В него е изразено разбирането на важността на безпристрастността при изпълнение на дейностите по акредитация, че управлява конфликтите на интереси и осигурява обективност на дейността на Агенцията и недопускане на търговски, финансов или друг натиск да компрометира безпристрастността.

За тази цел в ИА БСА се прилага разработената „Инструкция за управление на рискове за безпристрастността при изпълнение на дейностите по акредитация“ и се поддържа регистър „Идентифициране, анализ и управление на рисковете за безпристрастността“. В регистъра са определени потенциалните рискове и източниците им, анализирани са, оценени са и е определено въздействието им, начина на наблюдение и действията които ще бъдат предприети за елиминиране и минимизиране. Анализират се всички конфликти произтичащи от взаимоотношенията на ИА БСА (свързани органи) или от взаимоотношенията на персонала на ИА БСА.

Като второстепенен разпоредител с бюджетни кредити Агенцията е на подчинение на Министъра на икономиката и индустрията. В допълнение, и с оглед запазване на безпристрастността на процеса по акредитация от страна на Министъра на икономиката и индустрията, в декларация са посочени редица мерки за нейното осигуряване на ниво структура на МИИ.

Агенцията е част от структурата на държавната власт, в която съществуват органи за оценяване на съответствието, които са идентифицирани като свързани органи. ИА БСА следи промените в структурата на държавната администрация с цел да актуализира и анализира риска от тази свързаност, когато се идентифицират промени.

Структурата и процеса на работа на ИА БСА осигуряват ефикасно участие на заинтересованите страни. Като гарант за безпристрастността на процесите по акредитация, функционира **Съвет по акредитация**, в който ефективно участват заинтересованите от процеса на акредитация страни. Както в състава на Съвета по акредитация (СА), така и в съставите на ТКА и другите структури на Агенцията е осигурено балансирано представителство на всички заинтересовани от акредитацията страни. Съветът по акредитация гарантира безпристрастност и прозрачност при разработване и поддържане на принципите и основните политики и процедури, необходими за функциониране на системата за акредитация.

3.1 СЪВЕТ ПО АКРЕДИТАЦИЯ

Изпълнителният директор съгласно действащата нормативна рамка се подпомага от Съвет по акредитация - постоянно действащ орган, който се състои от Изпълнителния директор на ИА БСА и 25 членове - представители на всички заинтересовани от акредитацията страни, както следва:

- Министерства, определени с решение на Министерския съвет
- Организации, представляващи индустрията
- Организации, представляващи потребители
- Организации, представляващи експерти
- Организации, представляващи акредитирани лица

Съветът по акредитация е активно действащ орган подпомагащ решенията по отношение на политики, цели и конкретни дейности в областта на акредитацията.

Работата на Съвета по акредитация е от съществено значение за осъществяването на процеса по акредитация в страната, чрез осъществяване на основни функции, съгласно чл. 11, ал. (6) от ЗНАООС, а именно:

- съвместно с изпълнителния директор определя политиката и целите, свързани с дейностите по акредитация;
- прави предложения за изменение и допълнение на процедурите на агенцията;
- одобрява процедурите за акредитация и техните изменения и допълнения преди

- утвърждаването им от изпълнителния директор;
- одобрява правилата за работа на комисиите по чл. 7, ал. (2) от ЗНАООС преди утвърждаването им от изпълнителния директор;
- одобрява правилата за своята работа преди утвърждаването им от изпълнителния директор;
- одобрява ценоразпис за услугите, предоставяни от агенцията, преди утвърждаването му от изпълнителния директор;
- осигурява безпристрастност на процеса по акредитация, като идентифицира и осъществява мониторинг относно възможността за възникване на конфликт на интереси при дейността на агенцията и от дейността на свързаните с нея органи;
- по предложение на изпълнителния директор определя списък на лица, които могат да бъдат включвани в комисията по възражения;
- дава становища по проекти на нормативни актове, свързани с дейността по акредитация;
- одобрява проекта на бюджет на агенцията по предложение на изпълнителния директор;
- представя становище до министъра на икономиката и индустрията по ежегодния доклад на изпълнителния директор.

През 2024 година са проведени две заседания на Съвета по акредитация, със следните важни акценти от тях:

На първото заседание от 12.02.2024г. е приет Доклада на изпълнителния директор за дейността на ИА БСА за периода януари - декември 2023 г. и е изготвено и прието становище по доклада до Министъра на икономиката и индустрията. В заседанието се разгледа и одобриха изменения и допълнения в трансграничната политика, политиката по качество и политиката относно дейностите по обучение на ИА БСА

На второто заседание, проведено на 28.11.2024г., се гласуваха промени в:

- Ценоразпис на услугите, извършвани от ИА БСА - BAS QR 8, която е в сила от 01.01.2025г.;
- Правила за работа на ТКА, BAS QR 6, версия 6, ревизия 2, които са в сила от 01.01.2025 г.

3.2 КОМИСИИ ПО АКРЕДИТАЦИЯ (КА)

Комисията по акредитация (КА) участва в процеса по взимане на решения, като дава становища по въпроси, свързани с предоставяне, отказване, ограничаване, временно спиране или отнемане на акредитация за всяка процедура по акредитация.

През 2024 г. са проведени 177 бр. заседания на Комисии по акредитация, което е сравнимо спрямо предходния отчетен период - за 2023 г. - 176 бр.

3.3 КОМИСИИ ПО ВЪЗРАЖЕНИЯ (КВ)

Комисията по възражения е оправомощена по силата на ЗНАООС да взема окончателно решение по основателността на постъпило възражение в ИА БСА, относно:

- отказ за приемане на заявка,
- отказ за оценяване,
- искане за коригиращи действия,
- промени в обхвата на акредитация,
- решения за отказ, временно спиране или отнемане на акредитация и
- всяко друго действие, което възпрепятства получаването на акредитация.

През 2024 г. не са регистрирани възражения и не са проведени заседания на Комисии по възражения съгласно Правилата за работа на Комисия по възраженията BAS QR. 4.

3.4 ТЕХНИЧЕСКИ КОМИТЕТИ ПО АКРЕДИТАЦИЯ (ТКА)

Техническите комитети по акредитация (ТКА) се изграждат на основание чл. 15, ал. 1 от Закона за националната акредитация на органи за оценка на съответствието (ЗНАООС). Членовете на ТКА са специалисти с необходимото образование, технически знания, умения и опит, които предоставят експертни мнения, становища, предложения и решения. Членовете на ТКА най-малко следва да покриват минимални критерии за квалификация на технически оценители по критерии „образование“ и „професионален опит“.

Техническите комитети дават указания и становища за прилагане на техническите изисквания за акредитация, включени в приложимите международни стандарти и нормативни документи. Дават предложения за процедурен ред за прилагане на изисквания за акредитация, включително за преходи и др., свързани с процеса по акредитация или дейностите по оценяване

на съответствието, обект на акредитация.

ТКА обсъждат и предлагат специфични критерии, дават становище по въпроси, свързани с хармонизирано прилагане на международните изисквания за акредитация на ООС и хармонизирано прилагане на изисквания към дейността на органите за оценяване на съответствието.

ТКА имат като отговорност и разработването и прилагането на специализиран профил и изисквания за оценители в съответната област на дейност; разработване на специфични правила и специализирани въпросници за дадената област на дейност; участие в мероприятия за повишаване на квалификацията на оценители; съдействие на ИА БСА при въвеждане на нови дейности в системата за управление и др.

През 2024 г. са проведени срещи на представители на ТКА и заседания на ТКА както следва:

3.4.1 ТКА „Органи за сертификация на системи за управление и проверяващи по околната среда“ (ОССУ и ПОС)

През 2024г. са проведени срещи с представители на ТКА ОССУ и ПОС на които са обсъждани документи във връзка с дейността на ИА БСА за акредитация на органи за сертификация на системи за управление и проверяващи по околната среда по следните теми:

- Обсъждане на прилагане на Измененията в стандартите определящи схеми на сертификация на системи за управление „Изменение 1: Действия, свързани с изменението на климата“, въведени за да се отговори на необходимостта от разглеждане способността за постигане на планираните резултати от системата за управление по отношение на отчитането и ефектът от изменението на климата. Не е определен преход за въвеждане на тези изисквания.

- Подготовка и разработване на Подхода на ИА БСА за провеждане на преход към ISO/IEC 27001:2022 (БДС ISO/IEC 27001:2022) от ISO/IEC 27001:2013 (БДС EN ISO/IEC 27001:2017), за акредитация на Органи за сертификация на системи за управление (ОССУ) за обхват сертификация на Системи за управление на сигурността на информацията (СУСИ).

- Подготовка за разширяване на схема за акредитация на органи за сертификация на системи за управление за схема на сертификация FSCC 24000 Система за социално управление (Social management system). Разработване на критерии за компетентност на оценяващият персонал на ИА БСА и набиране на Оценители и технически експерти за извършване на оценки.

- Обсъждане на прилагане на Нова ревизия на Регламент NACE, ревизия 2.1, отразяващ новите технологии и новите бизнес дейности. FALB препоръча преминаването към новата версия на кода NACE и актуализиране на обхватите на акредитация при първия надзор на проверяващия по EMAS след 1 януари 2025 г., но след не повече от 24 месеца. Беше дадена информация, че IAF също прави сравнение и ще излезе със решение.

- Обсъждане на отбелязване в заповедите за акредитация на приемането на стандартите ISO 45001, ISO 27001, като хармонизирани стандарти и необходимостта от преиздаване на заповедите за акредитация.

- Участие на представителите на ТКА ОССУ и ПОС в комисии по акредитация за органи за сертификация.

3.4.2 ТКА „Органи за сертификация на продукти и Органи за валидация и верификация“ (ОСП и ОВВ).

През 2024 г. е осъществена кореспонденция с членове на ТКА „Органи за сертификация на продукти и Органи за валидация и верификация“, касаещо мнения и предложения във връзка с прилагането на Регламент (ЕС) 2018/848 и ръководство на ЕА - ЕА-3/12 в областта на биологичното производство.

Извършен е обмен на информация с компетентния орган МЗХ относно извършване на съвместни оценки на ИА БСА с експерти от дирекция „Биологично производство“, във връзка с необходима актуална информация пр. за нередности/отклонения, регистрирани в системата OFIS (Organic Farming Information System) от Компетентните органи; Списък на продуктите с висок риск от системата OFIS или друга информация, например спекулативна верига от доставки, Списък на страните с висок риск, взет от базата данни OFIS и др.

Членове на ТКА ОСП и ОВВ участваха в комисии по акредитация на ОСП и ВО за гарантиране на компетентност на процеса по вземане на решения за акредитация.

3.4.3 ТКА „Органи за сертификация на лица“

През 2024г. се проведе едно заседание на ТКА „Органи за сертификация на лица“ към ИА БСА. На заседанието са приети отчета на работа на ТКА и програмата за работа на ТКА за 2024г. Приети са двама нови члена в ТКА - ОСП, представители на клиенти.

Бяха представени и обсъдени с членовете на ТКА нови документи от системата за управление на ИА БСА които имат отношение към дейността на органи за сертификация на лица.

Беше поставен въпрос за дискутиране относно промяна на начина на представяне на обхвата на акредитация в област заваряване, като се вземе предвид практиката на други Органи по акредитация. На членовете на ТКА се даде време да обсъдят тази възможност и да представят своето мнение.

Беше дискутирана възможностите за сертификация на лица в нови области.

3.4.4 ТКА „Органи за контрол“

През 2024 г. са провеждани срещи с членове на ТКА „Органи за контрол“, касаещо мнения и предложения по практически казуси.

Във връзка с прилагане на нормативните изисквания в област на контрол „Електро безопасност, електрически продукти и съоръжения“, работна група от технически оценители към ИА БСА, представи становище за резултати от контрола, за актуалност и достоверност на резултати от извършен контрол, използвана методика и др.

Членове на ТКА ОК участваха в комисии по акредитация на ОК за гарантиране на компетентност на процеса по вземане на решения за акредитация.

3.4.5 ТКА Лаборатории за изпитване, калибриране и изпитвания за пригодност“ (ТКА ЛИКИП).

Проведено е едно заседание на 06.02.2024г. на което са приети отчет за предходната 2023г. и програма за работата на ТКА през 2024г.

По време на заседанието са взети следните решения, по които са предприети действия, както следва:

- Представена е Информация за промените в актуализираната Процедура за акредитация на ИА БСА, BAS QR, версия 8, рев.2, от 01.01.2024г.

- Потвърден е състава и представителството на членовете на ТКА “Лаборатории за изпитване, калибриране и изпитвания за пригодност” (ТКА ЛИКИП), съгласно изискванията на BAS QR6.

- Докладван е Отчет на дейността на ТКА „Лаборатории за изпитване, калибриране и изпитвания за пригодност” (ТКА ЛИКИП) за предходната 2023г.

- Гласувана е и е приета Програмата за работата на ТКА " Лаборатории за изпитване" през 2024г.

- Разяснени са и обсъдени с членовете на ТКА за реда за провеждане на заседания на Комисии по акредитация в съответствие с изискванията на BAS QR 3 „Правила за работа на комисии по акредитация“ чрез присъствени заседания.

- Членовете на ТКА са информирани за програмата за 2024г. на БИМ ГД НЦМ за ILC/PT. Програмата за 2024г. е налична на интернет страницата на БИМ. От страна на БИМ е потвърдено съгласието за възможността за публикуване на линк на интернет страницата на ИА БСА към страницата на БИМ.

- Разяснена е и обсъдена с членовете на ТКА информация за нови приложими документи на ISO, EA и ILAC и други свързани организации, имащи отношение към работата на ТКА ЛИКИП, както следва:

- БДС EN ISO/IEC 17043:2023 „Оценяване на съответствието. Общи изисквания за компетентност на организаторите на изпитвания за пригодност (ISO/IEC 17043:2023)“ Дата на публикуване на български език: 15.06.2023г. (ISO/IEC 17043:2023 „Conformity assessment - General requirements for the competence of proficiency testing providers“) Дата на публикуване на английски език: 10.05.2023г.

- ILAC P9:01/2024 „ILAC Policy for Proficiency Testing and/or Interlaboratory comparisons other than Proficiency Testing“

- ILAC G18:01/2024 „Guideline for describing Scopes of Accreditation“.

- EA-2/15 M: 2023 EA Requirements for the Accreditation of Flexible Scopes.

На заседанията се разгледаха и конкретни въпроси, свързани с акредитацията на лаборатории за изпитване и калибриране, както и на лаборатории за изпитване, извършващи вътрешно калибриране. Разгледа се повдигнат въпрос за осигуряване на метрологична проследимост чрез вътрешно калибриране на средства за измерване на обем (автоматични пипети), извършвано от лаборатории за изпитване. В тази връзка е изготвен проект на текст с предложение за публикуване на сайта на ИА БСА в рубриката „Въпроси и отговори“.

3.4.6 ТКА „Медицински лаборатории и добра лабораторна практика“

През 2024 г. е осъществена кореспонденция с членовете на ТКА „Медицински лаборатории, и добра лабораторна практика“, касаещо мнения и предложения за предоставянето на гъвкав обхват на медицинските лаборатории, поради специфични практически казуси. Предоставена е информация по дейността на Агенцията по прехода към БДС EN ISO 15189:2023.

4. АКРЕДИТАЦИЯ НА ОРГАНИ ЗА ОЦЕНКА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

4.1 ОБЩ БРОЙ АКРЕДИТИРАНИ ЛИЦА

Към 31.12.2024 г. в Република България работят 617 бр. акредитирани от ИА БСА органи за оценяване на съответствието.

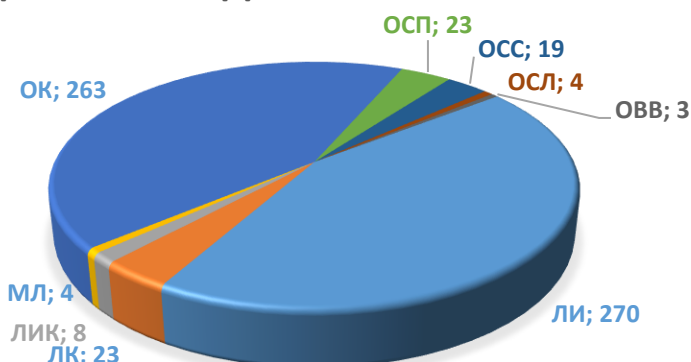
Отдел „Акредитация на лаборатории“ - 305 бр., разпределени по области както следва (304 бр. за 2023):

- 270 бр. лаборатории за изпитване; (266 бр. през 2023 г.)
- 23 бр. лаборатории за калибриране; (25 бр. през 2023 г.)
- 8 бр. лаборатории за изпитване и калибриране; (8 бр. през 2023 г.)
- 4 бр. медицински лаборатории (5 бр. през 2023 г.);

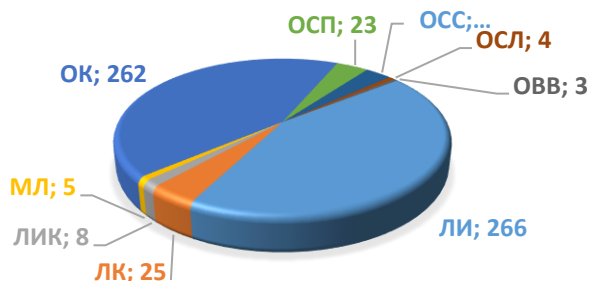
Отдел Акредитация на органи за сертификация и органи за контрол - 312 бр.,(311 бр. за 2023г.) разпределени по области както следва :

- 263 бр. органи за контрол; (262 бр. през 2023 г.)
- 19 бр. органи по сертификация на системи; (без промяна)
- 23 бр. органи по сертификация на продукти; (без промяна)
- 4 бр. органи по сертификация на лица; (без промяна)
- 3 бр. органи за валидация и верификация; (без промяна)

ОБЩ БРОЙ АКРЕДИТИРАНИ ООС ЗА 2024 Г.

ОБЩ БРОЙ АКРЕДИТИРАНИ ООС ЗА 2023 Г. - 615 БР.

ОБЩ БРОЙ АКРЕДИТИРАНИ ООС ЗА 2022 Г. - 615 БР.

Няма значително изменение в броя на акредитираните ООС спрямо същия период през 2023г. Най-съществено е увеличаването на броя на акредитираните лаборатории за изпитване с 4 (четири) броя, като има и увеличаване на броя на акредитираните органи за контрол с 1 бр., и намаление на медицински лаборатории с 1 (един) бр. и лабораториите за калибриране с 2 (два) бр.(една от които е трансферирана към друг Национален орган по акредитация).

4.2 УСТАНОВЯВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА СХЕМИ ЗА АКРЕДИТАЦИЯ:

Редът за установяване и прекратяване на схемите за акредитация е определен в Процедура BAS QR 17. Тя определя начина на анализ и оценка на възможността на ИА БСА за разработване или разширяване на схеми за акредитация, включително определяне на нови изисквания, критерии и последователност от действия за разработване или разширяване на схеми за акредитация. Процедурата определя последователността от действия за прекратяване (частично или изцяло) на схеми за акредитация.

През 2024 г. са стартирани следните процедури за разширяване на схемите за акредитация в нова област във вече извършвани от агенцията дейности по акредитация за:

- Лаборатории за изпитване за лични предпазни средства: средства за защита на дихателните органи, текстилни изделия, маски за лице, средства за защита на очите, БДС EN ISO/IEC 17025;
- Органи за сертификация на системи за управление за нова област на БДС EN ISO/IEC 17021-1 по **частна схема FSSC 24000**. Схемата е официално представена през 2023 г., като фокусът е поставен върху устойчивото управление на производствените и преработвателни процеси с внимание към условията на труд и социалните аспекти.

След стартирането на процедурата за разширяване на БДС EN ISO/IEC 17021-1 за нова област по частната схема FSSC 24000, на 24.06.2024 г. беше подписано Споразумение за сътрудничество между ИА БСА и Фондацията FSSC.

Фондацията Food Safety System Certification (FSSC) е глобален собственик на схеми с нестопанска цел, с независима управленска структура. Фондацията работи с органи по акредитация по целия свят, които признават и се ангажират с акредитацията на системите за управление на FSSC сертификационни схеми, съгласно ISO/IEC 17021-1.

Всички признати органи по акредитация са подписали споразумение с Фондацията за взаимно гарантиране и улесняване на доверието в целостта на FSSC сертификатите, издадени от нейните акредитирани сертифициращи органи. За да се гарантира, че органите по акредитация работят на най-високо ниво на компетентност и че стандартите се прилагат последователно и еквивалентно в целия свят, от тях се изисква да отговарят на изискванията на ISO/IEC 17011, да бъдат членове на Международния форум за акредитация (IAF), и страна по съответното споразумение за многостранно признаване (MLA) на IAF. Фондацията FSSC е член на Международния форум за акредитация (IAF).

4.3 ПРОЦЕДУРИ ЗА АКРЕДИТАЦИЯ

4.3.1 Постъпили заявления:

През отчетния период са постъпили общо 205 бр. заявления (191 бр. през 2023 г.), от които:

- 16 бр. (27 бр. през 2023г.) за първоначална акредитация;
- 148 бр. (130 бр. през 2023г.) за преакредитация/преакредитация с разширяване на обхвата;
- 41 бр. (47 бр. през 2023г.) по заявления за разширяване на обхвата на акредитация.

ПОСТЪПИЛИ ЗАЯВЛЕНИЯ ПРЕЗ 2023 Г.

ИА БСА отчита поддържане на едно относително постоянно ниво на заявленията за акредитация породено от необходимостта от предоставяне на качествени услуги в обхвата на дейност, подкрепено от постигнатото споразумение за взаимно признаване на предоставяните услуги от акредитираните ООС.

4.3.2 Открити процедури за акредитация:

През отчетния период са открити общо 202 бр. процедури за акредитация (176 бр. през 2023г.), от които:

- 21 бр. по заявления за първоначална акредитация; (22 бр. през 2023г.)
- 150-бр. по заявления за преакредитация/преакредитация и разширяване на обхвата; (117 бр. през 2023г.)
- 31 бр. по заявления за разширяване на обхвата на акредитация; (37 бр. през 2023 г.)

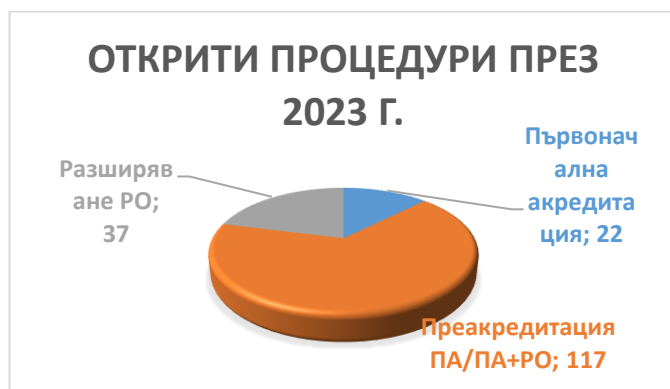
За периода има и следните процедури:

- Отказ за откриване на процедура за преакредитация – 1 бр. (1 бр. през 2023г.)
- Отказ от откриване на процедура за разширяване на обхвата - 2 бр. (2 бр. през 2023 г.)
- Отказ от откриване на процедура за акредитация - 0 бр. (0 бр. през 2023 г.)

ОТКРИТИ ПРОЦЕДУРИ ПРЕЗ 2024 Г.

ОТКРИТИ ПРОЦЕДУРИ ПРЕЗ 2023 Г.

ОТКРИТИ ПРОЦЕДУРИ ПРЕЗ 2022 Г.

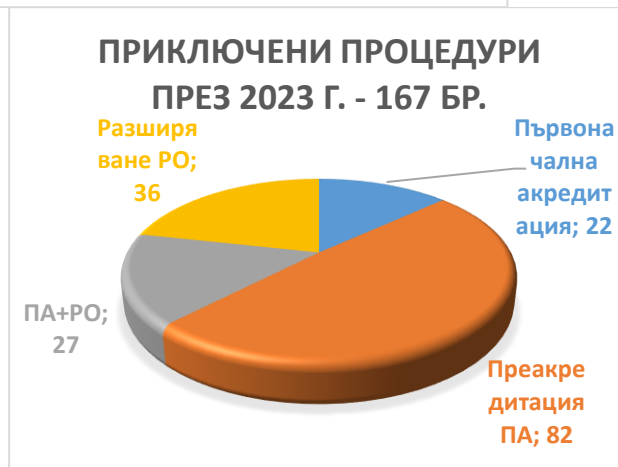
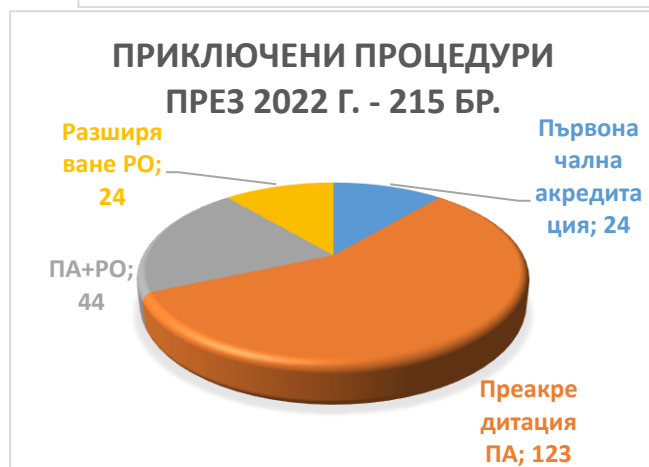

Общият брой на откритите през 2024 г. процедури се е увеличил с 26 бр. спрямо 2023 г. За сравнение през 2024 г. са открити общо 202 бр., а за 2023 г. 176 бр. процедури за акредитация. Значително се е увеличил броя на откритите процедури за преакредитация или преакредитация с разширяване – от 117 за 2023г. на 150 през отчетната година.

4.3.3 Приключили процедури за акредитация:

През 2024 г. са приключили общо 201 бр. процедури за акредитация (167 бр. през 2023г.), от които:

- 20 бр. по заявления за първоначална акредитация (22бр. през 2023г.);
- 105 бр. по заявления за преакредитация (82 бр. през 2023г.);
- 45 бр. по заявления за преакредитация и разширяване на обхвата на акредитация (27бр. през 2023г.);
- 31 бр. по заявления за разширяване на обхвата на акредитация (36бр. през 2023 г.).

Общият брой на приключилите през 2024 г. процедури се е увеличил с 34 бр., спрямо 2023 г.

4.3.4 Издадени сертификати:

През 2024 г. са издадени/преиздадени 331 броя сертификати, от които:

- 201 бр. (през 2023 г. - 167 бр.) във връзка с открити процедури за: акредитация; преакредитация; преакредитация и разширяване на обхвата; разширяване на обхвата;
- 15 бр. за ограничаване в обхвата на акредитация (за 2023г.-27 бр.)
- 115 бр. (през 2023 г. - 122 бр.) за промяна на елемент.

За сравнение с предходни години - Издадени сертификати през: 2017 г. - 330 бр.; 2018 г. - 323 бр.; 2019 г. - 364 броя; 2020 г. - 444 броя; 2021 г. 502 броя; 2022 г. 424 броя; 2023 г.- 316 броя. През отчетния период се наложи удължаване на валидността на предоставената акредитация на 6 броя сертификати (през 2023 г. - 18 броя).

4.3.5 Политики за преход

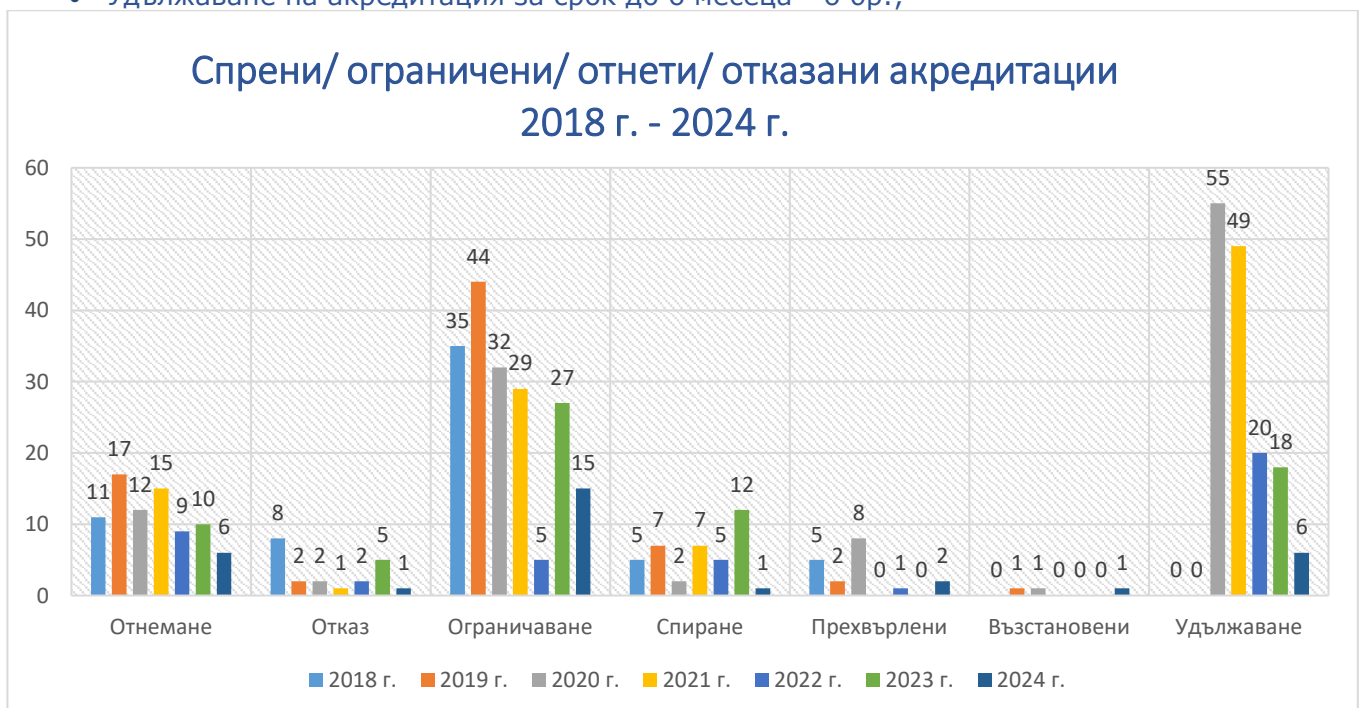
През 2024г. успешно приключи оценяването на органи за сертификация на системи за управление за преход към прилагане на стандарта БДС ISO 22003-1:2022 Изисквания към органите, извършващи одит и сертификация на системи за управление на безопасността на храните, който определя изисквания за акредитация на Органи за сертификация на Системи за управление на безопасност на храните. В периода приключи и прехода към ISO 15189:2022. Проведени са оценки на място във всички акредитирани медицински лаборатории и е установен успешен преход към изискванията на БДС EN ISO 15189:2023.

ИА БСА публикува подход за провеждане на преход към ISO/IEC 27006-1:2024 Сигурност на информацията, киберсигурност и защита на неприкосновеността на личния живот. Изисквания за органи, предоставящи одит и сертифициране на системи за управление на информационната сигурност. Част 1: Общи положения, който отменя и заменя ISO/IEC 27006:2015/Amd 1:2020.

4.3.6 Спрени/отнети/отказани/ограничени в обхвата акредитации:

През отчетния период са извършени:

- Отнемане на предоставена акредитация - 6 бр.;
- Отказ на акредитация - 1 бр.;
- Ограничаване обхвата на предоставена акредитация - 15 бр.;
- Спиране на акредитация за срок до 6 месеца - 1 бр.;
- Удължаване на акредитация за срок до 6 месеца - 6 бр.;

4.3.7 Трансфер

През 2024 г. година е извършван трансфер на предоставена от ИА БСА акредитация към друг Национален орган по акредитация по силата на Трансграничните политики на ЕА, ILAC и IAF.

4.3.8 Поддържане на акредитация

С цел осигуряване на съответствие с изискванията за акредитация през периода на валидност на издадения сертификат за акредитация, Българска служба за акредитация планира и провежда надзорни оценки на акредитираните от нея органи за оценяване на съответствието.

За периода 01.01. - 31.12.2024 г. са планирани за провеждане 525 бр. оценки на място (248 бр. в АОСОК и 368 бр. в АЛ). Проведени са общо 616 бр. оценки на място (включително наблюдения на дейността), от които:

- По открити процедури - 186 бр. (18 бр. първоначални акредитации, 103 преакредитация, 9 разширяване на обхвата, 46 преакредитация с разширяване на обхвата, 10 планови надзори с разширяване на обхвата)
- 314 бр. планови надзори
- 12 бр. извънредни оценки
- 104 бр. наблюдения на дейността

Оценките за наблюдение на дейността, предварителните, последващите и извънредните оценки се извършват по сигнал или заявка от държавни органи като непланирани оценки.

За сравнение през предходните отчетни периоди 2022 и 2023 г. са проведени следните оценки:

Извършено е препланиране на оценки, което произтича основно от:

- Невъзможност от извършване на оценката в планирания времеви интервал поради причини от медицински характер на водещ оценител, технически оценител/експерт или персонал на ООС;
- специфична област на акредитация и липса на оценител в планирания период на провеждане на оценката;
- изразено желание от ООС;
- ангажираност на водещи оценители/технически оценители/експерти, поради провеждане на голям брой оценки в еднакъв обхват на акредитация по едно и също време и др.

Дейността по поддържане на акредитацията на ООС се изразява освен в изпълнение на планираните надзорни оценки, и в провеждане на извънредни оценки, предварителни оценки, последващи оценки, проверка и оценка на съобщени промени, проверка на жалби и сигнали, съгласно процедурата за разглеждането им и др. подходящи действия за установяване на съответствие на ООС с изискванията към дейността им.

Резултатът от действията на агенцията по поддържане на акредитацията през 2024 г. може да се отчете със следните данни:

- отнети акредитации - 6 бр.
- отказ от акредитация - 0 бр.
- ограничени обхвати на предоставена акредитации - 15 бр.
- спиране на акредитация за срок до 6 месеца - 1 бр.
- промяна на елемент - 115 бр.

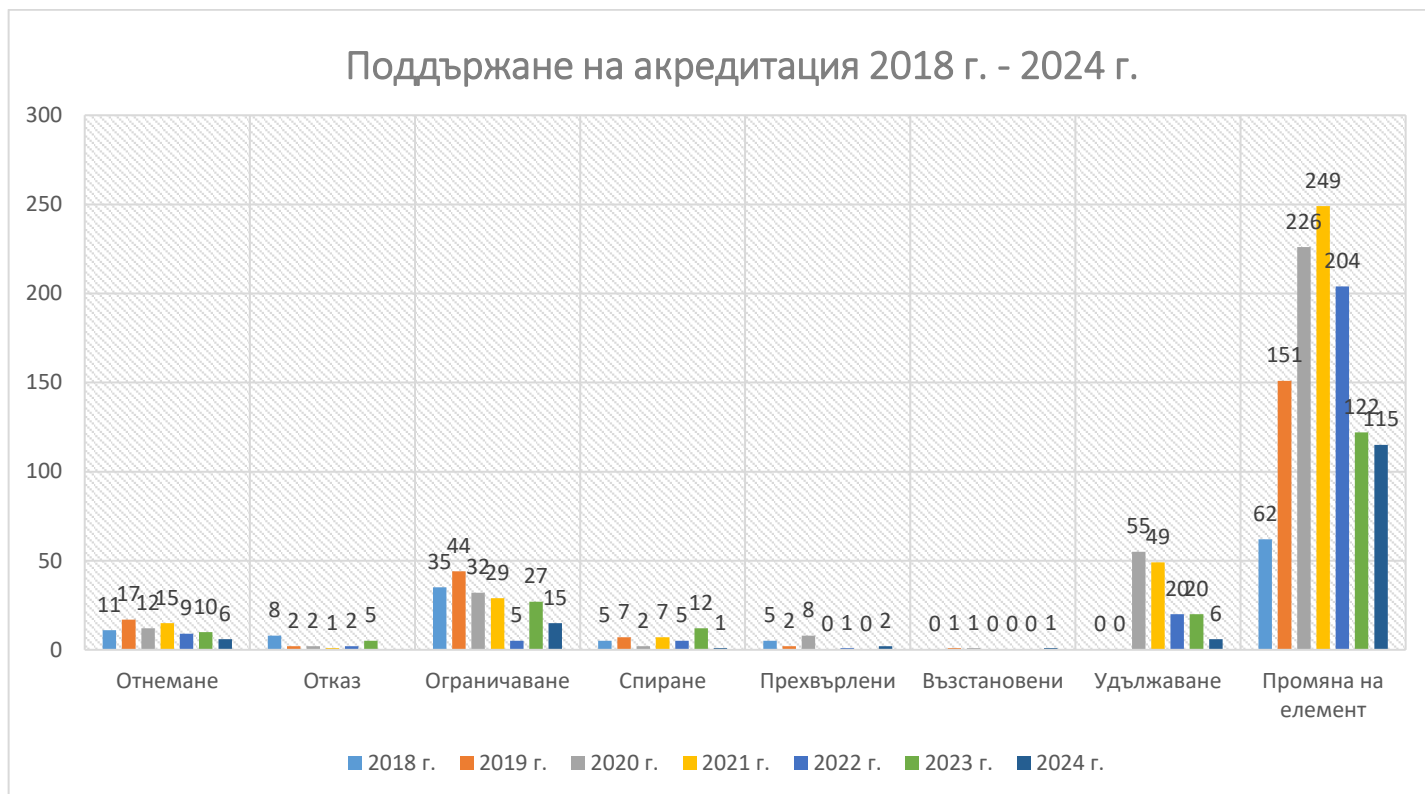

В предходни периоди:

За сравнение резултатът от действията на агенцията по поддържане на акредитация в петгодишен период - 2018 – 2024 г., както следва:

4.3.9 Проверка на компетентността на акредитираните лаборатории/органи чрез участие в междулабораторни сравнителни изпитвания/изпитвания за пригодност:

Съществена част от проверката на компетентността на акредитираните от ИА БСА лаборатории и органи за контрол е изискването от акредитираните органи за оценяване на съответствието (ООС) и от кандидатите за акредитация да предоставят информация за резултатите от техните участия в междулабораторни сравнения и изпитвания за пригодност, както и за плановете им да участват в такива в рамките на съответния акредитационен цикъл.

По време на всяка оценка на място екипите на ИА БСА оценяват резултатите от участия на ООС в междулабораторни сравнения и изпитвания за пригодност, както и действията, които те са предприели в случаи на незадоволително (неуспешно) участие в сравнения.

Съгласно действащата нормативна рамка подходящите междулабораторни сравнения следва да са съгласно изискванията на ISO/IEC 17043 и организирани от:

- Акредитирани провайдъри (организатори);
- Провайдъри (организатори), публикувани на страницата на агенцията в интернет, съгласно т. 4.1.12 от процедура BAS QR. 18;
- Сравнения, организирани/ съорганизирани от структури на Европейската комисия;
- Сравнения, организирани от Национални органи/ организации, оторизирани да провеждат сравнения (като например Национален институт по метрология, Национални референтни лаборатории и др.).

На интернет страницата на ИА БСА се публикува актуална информация за акредитирани чуждестранни и български провайдъри (организатори) в различни области на изпитване и калибриране с цел подпомагане на избора на подходящи ILC/PT.

От 01.04.2017 г. ИА БСА извършва акредитация на организатори на изпитвания за пригодност, съгласно БДС EN ISO/IEC 17043:2010 „Оценяване на съответствието. Общи изисквания за изпитванията за пригодност (ISO/IEC 17043:2010 Conformity assessment - General requirements for proficiency testing)“.

За календарната 2024г. не са постъпвали заявки за акредитация на организатори на изпитвания за пригодност и не са извършвани оценки на място.

През 2024 г. представители на ИА БСА не са вземали участие като наблюдатели в дейностите по акредитация на PT провайдъри на територията на Република България, извършвани от други Национални органи по акредитация.

През 2024 г. в ИА БСА не са постъпвали покани за участие в междулабораторни сравнения и изпитвания за пригодност, организирани от името на EA, както и от името на ILC,

APLAC или други международни организации.

През 2024 г. от лабораториите, извършващи изпитване и калибриране в процеса на оценяване от ИА БСА редовно е изисквана информация за участията в междулабораторни сравнения и изпитвания за пригодност и за резултатите от техните участия.

4.3.10 Удостоверяване на съответствието с добрата лабораторна практика:

През отчетния период е проведена една първоначална инспекция за съответствие с принципите на Добрата лабораторна практика и изискванията на Наредба за принципите, инспекцията и удостоверяването на ДЛП, обн. ДВ, бр.74/24.08.2004г за: провеждане на опити за остатъчни количества пестициди в почвата и растителни култури – провеждане на полеви фази на опитите.

5. НОВИ ДОКУМЕНТИ ОТ СИСТЕМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ИА БСА

Системата за управление на Агенцията следва и се адаптира към очакванията на потребителите и на изискванията на международните стандарти, които са приложими към органите по акредитация. Приносът на оценителите, на акредитираните органи и на заинтересованите страни спомага да се определи посоката на действие на системата за управление.

Промените в системата за управление през изтеклата година бяха наложени от осигуряване на съответствие на системата за управление на ИА БСА с изискванията на БДС EN ISO/IEC 17011:2017, EA, ILAC, IAF и регулативните органи, както и изисквания на потребителите на акредитирани услуги. Бяха направени някои корекции в документи от системата за управление на агенцията във връзка с промяна на визията на логото на ИА БСА.

През 2024г. са разработени и са актуализирани следните основни вътрешни процедури и инструкции и формуляри към тях от системата за управление на Агенцията:

- BAS QR 2 Процедура за акредитация на ИА БСА и Приложение 3 към т. 3.1 Критерии за акредитация от Процедура за акредитация на BAS QR 2;
- BAS QA 2.1.1 Заявление за акредитация на лаборатория за изпитване, BAS QA 2.3.1 Заявление за акредитация на орган по сертификация на продукти, BAS QA 2.4.1 Заявление за акредитация на орган по сертификация на системи за управление;
- BAS QF 2.9.5.4 Доклад за оценка за удостоверяване съответствието с добрата лабораторна практика Секция А и BAS QF 2.9.5.4 Доклад за оценка за удостоверяване съответствието с добрата лабораторна практика;
- BAS QR 5 Правила за ползване на акредитационния символ на ИА БСА и Приложение 1 към BAS Q(F) 5.1 – Акредитационен символ;
- BAS QF 7.3 (17021-1, EMAS) Карта за оценка на персонал, участващ в дейностите по оценяване;
- BAS QF 7.3 (17029, VO) Карта за оценка на персонал, участващ в дейностите по оценяване;
- BAS QR 32 Процедура за акредитация на гъвкав обхват;
- BAS QI 2.6 Инструкция за акредитация на органи за оценяване на съответствието - лаборатории за изпитване за целите на официалния контрол, провеждан от БАБХ – оценяване съвместно с БАБХ;
- BAS QI 4 Инструкция за критериите и методите на акредитация и надзор на проверяващи по околната среда съгласно регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейският парламент и на съвета;
- BAS QR 6 Правила за работа на Техническите комитети по акредитация.

6. ВЪТРЕШЕН ОДИТ И ПРЕГЛЕД ОТ РЪКОВОДСТВОТО

С цел изпълнение на изискванията на т. 5.7 от ISO/IEC 17011:2017 и на основание действащата процедура на ИА „БСА“ за вътрешен одит BAS QR 9 в периода 19.02 – 21.02.2024г. беше проведен вътрешен одит на системата за управление на Българска служба за акредитация, съгласно утвърдена Годишна програма за вътрешен одит. Като резултат от проведения вътрешен одит, всички дейности и отговорности в ИА „БСА“ и съответните обекти бяха оценени по елементите на системата за управление в съответствие с ISO/IEC 17011:2017.

При спазване на изискванията на ISO/IEC 17011:2017, се проведеха два Прегледа от ръководството на системата за управление с цел гарантиране на нейното функциониране в съответствие с изискванията към органите по акредитация, резултатите от които са представени в доклад от м. март 2024г. и доклад от м. юни 2024г.(извънреден преглед във връзка с регистрирането на новата запазена марка)

7. ЕКСПЕРТНА ДЕЙНОСТ

7.1. За отчетния период специалисти на ИА "БСА" осъществиха експертна дейност в следните направления:

- Изготвяне на становища по документи на ЕА, ILAC, IAF и други.
- Участия в заседания на ТК 34, ТК 15 към БИС.
- Участия в Междуведомствена консултативна комисия по биологично земеделие към Министъра на земеделието, храните и горите.

7.2. Участия като наблюдатели или извършване на оценки от името на друг НОА в изпълнение на изискванията на ЕА 2/13 „Трансгранична политика за сътрудничество между членовете на ЕА“:

През 2024г. ИА БСА извърши 5 бр. наблюдения на дейността възложени от НОА на Италия (ACCREDIA), Чехия (CAI), Румъния (RENAR), Великобритания (UKAS) и Турция (TURKAK).

7.3. Проведени курсове, хармонизиращи срещи и обучения:

През отчетния период на календарната 2024 г. ИА БСА организира и проведе обучения за участващи в процеса по оценяване на ООС водещи оценители, служители, технически оценители и експерти.

През периода е запазена наложената практика за системно обучение на щатния и привлечен персонал през годините. Организирането и провеждането на тези обучения е с цел осигуряване и поддържане на високо ниво на компетентност и унифициране на подхода при осъществяване на дейностите по оценяване на ООС.

През 2024 г. ИА БСА продължи поредицата от специализирани информационни събития, работни срещи и публични лекции, които бяха предварително оповестявани с възможност на заинтересованите страни да задават конкретни въпроси. През периода февруари – май се проведе инициативата „Академия по акредитация“, а през месец август и септември - „Лятна академия по акредитация“.

За отчетната 2024 г. са проведени следните обучения, срещи, информационни събития:

№	Дата на провеждане	Тема
1.	Март	Работна среща между ИА БСА, МОСВ и ИАОС
2.	04-05 април	Модул А за обучение на технически експерти и новоназначени служители на ИА БСА
3.	24-26 април	Модул Б за обучение на водещи оценители, технически експерти и технически оценители за органи за сертификация на системи за управление и проверяващи по околна среда
4.	15 май	Кръгла маса „Акредитацията като гарант за доверието на пазара“ под патронажа на проф. д-р Димитър Димитров, Ректор на УНСС
5.	16-17 май	Участие на представители на ИА БСА в Балканска среща на лабораториите за изпитване на горива- IX симпозиум на петролните лаборатории в региона
6.	14 юни	Специализирано информационно събитие по повод Световния ден на акредитацията
7.	27 септември	Специализирано информационно събитие по повод Представяне на новата запазена марка на ИА БСА
8.	01-03 октомври	Модул Б за обучение на водещи оценители, технически експерти и технически оценители за органи за сертификация на лица
9.	28 октомври	Работна среща на ИА БСА с представители на МРРБ и ГД ПБЗН
10.	31 октомври	Специализирано информационно събитие по повод актуална информация и насоки в областта на акредитацията
11.	31 октомври	Хармонизираща среща за външни водещи оценители, водещи оценители и логистици към ИА БСА

12.	28 ноември	Специализирано информационно събитие относно последните решения и развития в областта на акредитацията, както и бъдещите тенденции на национално и международно ниво
13.	29 ноември	Работна и хармонизиращи срещи на техническите оценители и експерти към ИА БСА за области на акредитация Лаборатории за изпитване и калибриране, Медицински лаборатории, Сертификация на продукти, Сертификация на лица и Верификационни органи
14.	02 декември	Работна и хармонизиращи срещи на техническите оценители и експерти към ИА БСА за области на акредитация Контрол и Сертификация на системи
15.	03 декември	Работна среща между представители на FSSC и ИА БСА: Представяне на схема FSSC 24000 за социални системи за управление
16.	13-14 декември	Хармонизираща среща на Водещи оценители, логистици и служители на ИА БСА

През периода февруари – май 2024г. се проведе инициативата „Академия по акредитация“, в която се реализираха 8 обучения, а през месец август и септември 2024г. - „Лятна академия по акредитация“– реализирани 7 обучения, в които взеха участие над 170 души. Темите по които се проведеха обучения са:

1	23 февруари	Управление и провеждане на вътрешни одити на системи за управление на качеството в съответствие с БДС EN ISO 19011:2018 и БДС EN ISO/IEC 17025:2018
2	27 февруари	Актуални процедури и практики при акредитация и работа на органи за контрол. • Модул 1 - Контрол на електробезопасност. Методи и оценка на съответствие съгласно БДС HD 60364-6. Съответствие с Наредба № 3, ДВ бр.90 и 91/2004 г., Наредба № 16-116, ДВ бр.26/2008 и др. национални нормативни документи. Приложимост на Наредба РД-02-20-1 ДВ 53/2018. Контрол на мълниезащити. Контрол на електромагнитни лъчения.
3	28 февруари	Актуални процедури и практики при акредитация и работа на органи за контрол. • Модул 2 - Контрол на физични фактори на средата: шум, осветеност, микроклимат; Контрол на централизираните отоплителни, вентилационни и климатични инсталации съгласно изискванията на БДС EN ISO/IEC 17020 и приложими стандарти и международни указания.
4	29 февруари	Актуални процедури и практики при акредитация и работа на органи за контрол. • Модул 3 - Прилагане на изискванията на стандарт БДС EN ISO/IEC 17020:2012, ILAC-P15:05/2020, ILAC G27:07/2019, ILAC P10:07/2020 Актуална процедура на ИА БСА за акредитация на органите за контрол BAS QR 2, версия 8. Процедура за акредитация на гъвкав обхват BAS QR 32.
5	15 март	Изисквания за дейността на медицинските лаборатории. Медицински лаборатории. Изисквания за качество и компетентност (ISO 15189:2022)
6	28 март	Оценяване на съответствието. Общи принципи и изисквания за органи за валидиране и верификация ISO/IEC 17029:2019
7	16 май	Управление и провеждане на вътрешни одити на системи за управление на качеството в съответствие с БДС EN ISO 19011:2018 и БДС EN ISO/IEC 17020:2012

8	17 май	Управление и провеждане на вътрешни одити на системи за управление на качеството в съответствие с БДС EN ISO 19011:2018 и БДС EN ISO/IEC 17025:2018
9	08 август	Изисквания относно компетентността на лабораториите за изпитване и калибриране в съответствие с БДС EN ISO/IEC 17025:2018
10	09 август	Изисквания за дейността на различните видове органи, извършващи контрол и предстоящи изменения на БДС EN ISO/IEC 17020:2012 ILAC-P15:05/2020 - Приложение на ISO/IEC 17020:2012 за акредитация на органите за контрол в системата за управление на органите за контрол.
11	27 август	Метрологично осигуряване на лаборатории за изпитване и калибриране, изпълняващи изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018.
12	28 август	Концепцията за риск, приложима към процесите и лабораторните дейности (вземане на проби, изпитване, калибриране), съгласно изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018. Овладяване на рискове и възможности. Добрата лабораторна практика за управление на документи и записи.
13	29 август	Изисквания и прилагане на БДС EN ISO 19011:2018 Указания за извършване на одит на системи за управление (ISO 19011:2018)
14	30 август	Изисквания за дейността на различните видове органи, извършващи контрол и предстоящи изменения на БДС EN ISO/IEC 17020:2012 ILAC-P15:05/2020 - Приложение на ISO/IEC 17020:2012 за акредитация на органите за контрол в системата за управление
15	03 септември	Изисквания към органите, извършващи сертификация на системи за управление съгласно БДС EN ISO/IEC 17021-1:2015

7.4 Провеждане на семинари за акредитирани от ИА БСА организации и потенциални потребители на услуги за акредитация през 2024г. :

- 15.05.2024 г. - Кръгла маса „Акредитацията като гарант за доверието на пазара“ под патронажа на проф. д-р Димитър Димитров, ректор на УНСС
- 14.06.2024 г. - специализирано информационно събитие по повод Световния ден на акредитацията.
- Участие на представители на ИА БСА в балканската среща на лабораториите за изпитване на горива- IX симпозиум на петролните лаборатории и региона;
- Срещи на ИА БСА с представители на БАБХ, МОСВ, ИАОС, МРРБ;
- Специализирано информационно събитие по повод Представяне на новата запазена марка на ИА БСА
- Специализирани информационни събития по повод актуална информация и насоки в областта на акредитацията

8. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

През изминалата 2024 г., ИА БСА продължи активната си дейност на пълноправен член на IAF и ILAC. и взе активно участие в срещите на комитетите и работните групи към международните организации. Потвърди се досегашното успешно и компетентно представяне чрез активно участие в дейността на работните групи и комитети на EA, като за пореден път представители на ИА БСА участват във висшите ръководни органи на EA и IAF.

Представители от ИА БСА активно се включиха в работата на Генералните асамблеи на EA, IAF, ILAC и FALB, Комитетите, Експертните и Работни групи на организациите, като взеха участие в следните семинари, конференции и обучения и други срещи през 2024 г.

ИА БСА в качеството си на Национален орган по акредитация на Република България, който е отговорен за акредитацията на проверяващи по околна среда(ПОС) и за надзора върху дейностите, извършвани от ПОС в съответствие с Регламент (ЕО) № 1221/2009, участва в заседанията на FALB и беше обект на

партньорска оценка по отношение на акредитацията на проверяващи по околна среда на 20.11.2023 г.(преглед на документи) и дистанционна оценка на 11.01.2024 г. (проведени интервюта с ръководството и персонала).

Окончателният доклад от партньорската оценка беше представен на ИА БСА в края на месец март 2024 г. В заключението на доклада беше потвърдено, че агенцията разполага с документирана система, способна да управлява компетентна и надеждна услуга за акредитация в съответствие с изискванията на регламента EMAS. На 18.04.2024 г. по време на закритото заседание на FALB, беше проведено обсъждане на доклада на ИА БСА. Беше гласувано следващата партньорска оценка да се проведе съгласно FALB-06-2000, rev.10 като се вземе предвид категорията, в която попада ИА БСА – категория С (Small ALB).

8.1 Участия в заседания на комитетите и работните групи на Европейската организация за акредитация EA:

- Комитет по сертификация на Европейската организация за акредитация (EA CC) - 2 заседания;
- Комитет за контрол на Европейската организация за акредитация (EA IC) - 2 заседания;
- Лабораторен комитет (EA LC) на Европейската организация за акредитация - 2 заседания;
- Срещи на Съвета за Многостранно споразумение (EA MAC) - 2 заседания, едно от които домакин беше ИА БСА;
- Комитета за хоризонтална хармонизация (EA HHC) - 2 заседания;
- Генерална асамблея на EA (EA GA) – 2 заседания;
- Работна група за комуникации EA TFG Communication на Европейската организация за акредитация – 2 заседания;
- Участие в работна група на ENISA от името на EA за разработване на нова схема по киберсигурност – EU5G – 10 заседания;
- Среща на работна група Околна среда и FALB -онлайн 1 заседание;
- Участие в Експертна група за Акредитация и оценяване на съответствието;
- Участие на представител на ИА БСА в работна група на IAF -TWG MRVA;
- Участие на представител на ИА БСА в Конференция за сертифициране на киберсигурността на ENISA – 1 бр.;

8.2.Участие в работата на комитетите и Генералните асамблеи към IAF и ILAC

Участие в работни групи на IAF и ILAC- онлайн участия

8.3.Участие в работата на съвместната Генерална асамблея на IAF/ILAC

Годишна съвместна среща на IAF и ILAC – 1 заседание

8.4.Други участия

- Партньорска оценка на НОА на Полша (PCA);
- Партньорска оценка на НОА на Дания (DANAK);
- Партньорска оценка на НОА на Швеция (SWEDAC);
- Опреснително обучение за Партньорски оценки на EA.

9. ДВУСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО

През 2024 г. ИА БСА продължи своята политика за укрепване на сътрудничеството и разширяване на обхвата на взаимодействие с партньорските организации и заинтересованите страни. И през тази година продължи сътрудничеството с националните органи по акредитация, членове на EA, IAF и ILAC.

През 2024 г. беше подписан Меморандум за сътрудничество между ИА БСА и Националния орган по акредитация на Литва (LA). Осъществиха се действия по изпълнението на вече подписаните споразумения за сътрудничество с НОА и останалите органи от инфраструктурата по качеството. ИА БСА затвърди и миналогодишните си постижения за обмен на информация и опит, взаимно участие в програмите за обучение и курсове за персонала, реализация на съвместни проекти, участия в междулабораторни сравнения и др.

През 2024 г. в продължение на дългогодишното сътрудничество между ИА БСА и Българския институт за стандартизация (БИС) се подписа Меморандум за сътрудничество и партньорство и анекс към Меморандума - Споразумение за сътрудничество. В офиса на ИА БСА е създаден **Информационен център по стандартизация**, който предлага безплатен достъп на служители на ИА БСА, външни водещи оценители, технически оценители и експерти

към ИА БСА, потребители на услугите по акредитация, студенти от съвместната магистърска програма на ИА БСА с УНСС и др. заинтересовани лица до електронния фонд на БИС с пълните текстове на определени пакети български стандарти.

На 24.07.2024 г. инж. Ирена Бориславова, изпълнителен директор на Изпълнителната агенция „Българска служба за акредитация“ и Ректорът на Технически университет – Габрово проф. д-р инж. Илия Железаров подписа меморандум за сътрудничество между двете институции. Изпълнителната агенция „Българска служба за акредитация“ и **Технически университет – Габрово** ще осъществяват сътрудничество и обмяна на опит в областите си на компетентност, като:

- обменят информация за препоръките на международните и европейските организации в областите на компетентност на двете страни, във връзка с постигане на целите на настоящия меморандум и за популяризиране на дейностите по акредитация;
- осъществяват съвместни срещи, конференции, кръгли маси и други форми за обмен на теоретични знания и добри практики в областите си на компетентност, след двустранно съгласуване;
- взаимно се информират за установените във връзка с дейността им нужди от обучение и вземат участие, чрез свои експерти, в организирани обучения за поддържане и повишаване на професионалната подготовка на оценителите, необходими във връзка с процеса по акредитация;
- популяризират дейността си, като съобразно установените потребности от обучение, въз основа на отделни договори за съвместна дейност, след предварително заявяване и съгласуване на годишни програми, съобразно възможностите си за съответната година.

През 2024 г. ИА БСА продължи дейността по подписания меморандум за сътрудничество с **Университета за Национално и Световно Стопанство** за подготовката на кадри за повишаване на квалификацията им в областта на акредитацията и иновациите в тази област, при осъществяване на национални и международни проекти между образованието, научните изследвания и бизнеса, в областите от взаимен интерес. През 2023 година успешно стартира първата и единствена по рода си Магистърска програма „Акредитация и оценка на съответствието“, реализирана съвместно от УНСС и Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“. Тази иновативна специалност вече се доказва като изключително актуална и полезна, а през 2024 година програмата продължава с успешното обучение на студенти. Програмата предлага интердисциплинарен подход, който съчетава съществени теоретични знания и практически умения, необходими за работа в областта на акредитацията и оценката на съответствието. Учебният план е създаден с акцент върху качествено обучение, съвременните методи на преподаване и високия професионализъм на преподавателския състав. Освен това, програмата включва семинари, конференции, участие на гост-лектори от практиката и активно използване на информационни технологии.

През 2024 година студентите в програмата продължават да демонстрират отлични резултати и увереност в придобиването на знания и умения. Завършилите ще се дипломират като икономисти с насоченост към акредитацията и органите за оценка на съответствие – квалификация, която ги прави конкурентоспособни и високо ценени във всички сектори на икономиката. Тази специалност предоставя стабилна основа за успешна професионална реализация както в икономическите оператори, така и в специализирани структури и държавни агенции. Натрупаните знания и компетентности в областта на акредитацията и оценката на съответствието са ключ към успешна кариера и отварят многобройни възможности за развитие. Стартирането на програмата през 2023 година и нейното успешно продължение през 2024 година са ярко доказателство за ефективното сътрудничество между академичната среда и бизнеса, което допринася за развитието на българската икономика и утвърждаването на високи професионални стандарти.

През 2024 г. ИА БСА продължи работата по подписания Меморандум за сътрудничество с **Министерство на регионалното развитие и благоустройство** с цел ефективно изпълнение на определените им функции и задачи в националната нормативна уредба и правото на Европейския съюз (ЕС). ИА БСА и МРРБ чрез обединяване на усилия и координиране на съвместни действия си успяха да осигурят извършването на качествена оценка на компетентността на кандидатите за оправомощаване и нотификация, на контрола и надзора на дейността на органите за оценяване на строителни продукти, оправомощени и/или нотифицирани от Република България пред Европейската комисия (ЕК) и държавите-членки на ЕС, при заявено тяхно желание за акредитация за целите на нотификацията чрез съвместни екипи.

В резултат на подписаният през 2023 г. Меморандум за сътрудничество с **Българска агенция по безопасност на храните** през 2024 г. беше изготвена BAS QI 2.6 Инструкция за акредитация на органи за оценяване на съответствието - лаборатории за изпитване за целите на официалния контрол, провеждан от БАБХ – оценяване съвместно с БАБХ. Целта на тази инструкция е да бъде осигурено изпълнението на специфичните изисквания, произтичащи от Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 година относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита. Тази инструкция се прилага заедно с Общите правила за оценяване и акредитация на ООС, които са определени в BAS QR 2 Процедура за акредитация и в BAS QI Инструкция за определяне на времетраенето на оценката на място.

Оценките на лаборатории за изпитване за целите на официалния контрол, провеждан от БАБХ, извършени при тези условия се признават за одити съгласно чл. 39 от Регламент (ЕС) 2017/625.

10. УЧАСТИЕ НА ИА БСА В ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ СЪС СРЕДСТВА ПО МЕЖДУНАРОДНИ И ЕВРОПЕЙСКИ ПРОГРАМИ

За периода ИА БСА нямаше възможност да участва в проекти финансирани с европейски и международни средства.

11. ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

11.1. Поддържане на публични регистри

В отчетния период постоянно се актуализираше новия уебсайт на ИА БСА и се публикува информация, имаща отношение към акредитацията;

За отчетната 2024 г. се поддържаха с актуални данни следните регистри и бази данни:

- Регистър на акредитираните лица;
- Регистър за акредитираните органи за валидация и верификация;
- Регистър на независимите акредитирани проверяващи по околна среда - в съответствие с изискванията на чл. 135, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда във връзка с прилагане на Наредбата за националната схема за управление по околна среда и одитиране;
- Регистър на лицата, за които е удостоверено съответствие с Добрата лабораторна практика е с актуални данни;
- Регистър за проведени обществени поръчки.

11.2. Връзка с клиенти

С цел усъвършенстване на услугите, предоставяни от агенцията, функционира система за измерване удовлетвореността на клиентите от услугите, предоставяни от ИА БСА. Връзката се осъществява посредством лист за обратна връзка. Информацията от листовите за обратна връзка е полезна за постоянното усъвършенстване на системата за управление.

През отчетния период в агенцията за 616 оценки на място са представени 256 бр. Листове за обратна връзка, от които 244 бр. (95,7%) с отлична оценка, 10 бр. (3.9 %) с добра оценка, 1 бр. със задоволителна оценка, 1 бр. с незадоволителна оценка.

11.3. Международен ден на Акредитацията

На 9 юни се отбеляза Световния ден на акредитацията, глобална инициатива, създадена съвместно от Международния акредитационен форум (IAF) и Международна организация за акредитация на лаборатории (ILAC), с цел повишаване на информираността за важността от акредитация. Темата на Световния ден на акредитацията през 2024 г. е **„Владеем утрешния ден и оформяме бъдещето“**, което насочва към възможностите които осигурява акредитацията за оформянето и подобряването на различни аспекти от живота в модерния, динамично променящ се свят. На 14 юни 2024г. се проведе специализирано информационно събитие по повод Световния ден на акредитацията. В него участваха повече от 80 представители на Българска служба за акредитация, Министерство на икономиката и индустрията, Български институт по метрология, Българския институт за стандартизация, Съюза на метролозите в България, акредитирани органи за оценка на съответствието, преподаватели в магистърската програма с УНСС, академичната общност, експерти и други.

11.4. Информационни събития за популяризиране на дейността на ИА БСА

През 2024 г. Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“ продължи провеждане на информационни срещи за популяризиране на дейностите по акредитирани услуги по оценка на съответствието. В рамките на годината се проведеха и информационни срещи с представители на бизнеса и на лицата, заинтересовани от процеса по акредитация. Продължи и инициативата „Академия по акредитация“, през която се проведеха 15 обучения на различна тематика. Общия брой на взелите участие в обученията и получили сертификат е над 170 представители на институции, акредитирани органи за оценка на съответствието, експерти и специалисти.

12. АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНА ДЕЙНОСТ

12.1. Административна дейност на ИА БСА за 2024г.

За периода на календарната 2024 г. са извършени единствено услуги по акредитация, като обобщената информация относно административно - деловодната дейност, е както следва:

Приети заявления за период 01.01.2024г. - 31.12.2024г. - общ брой- 205 броя, като от тях:

- Първоначална акредитация - 16 броя
- Преакредитация и разширение- 148 броя
- Разширение на обхвата - 41 броя

За сравнение през предходните периоди: 2023г. -191бр., 2022г. – 203бр., 2021г. - 197 бр., 2020г. - 223 бр.; 2019г. - 205 бр.

Открити процедури за периода 01.01.2024г. до 31.12.2024г. - общ брой 202 броя, като от тях:

- Първоначална акредитация - 21 бр.
- Преакредитация и разширение – 150 бр.
- Разширение на обхвата - 31 бр.

За сравнение през предходните периоди: 2023г. – 176 бр., 2022г. 210 бр., 2021 г. - 186 бр.; 2020 г. - 202 бр.; 2019 г. - 135 бр.

Обща деловодна дейност извън специализирано деловодство:

Постъпили преписки и отговори по тях - 2026 броя.

12.2. Правна дейност на ИА БСА за 2024 г.

През изминалия отчетен период, Агенцията е предприела всички законови мерки по защита на държавния интерес и недопускане нарушаването на финансовия и правен интерес на ИА БСА, като по всички спорове са предприемани в изискуемите срокове действия по съответния законов ред. През 2024г г. Агенцията е страна по следните дела:

12.2.1 Висящи дела в съдилищата в Република България:

граждански/административни/административно - наказателни/ наказателни дела:

Граждански дела - 1 брой

Страни: ИА БСА -физически и юридически лица с предмет: искове по ЗЗД;

Административни - 0 броя, Административно - наказателни - 0 броя, Наказателни - 0 броя

12.2.2 Приключили съдебни дела:

През 2024 г. в съдилищата в Република България ИА БСА има 1 брой дело, както следва: административни дела: - 0 броя, граждански дела/заповедни производства/ -1 брой, което не е приключило с окончателен съдебен акт.

12.2.3 Висящи изпълнителни дела:

С вискател ИА БСА - 5 броя, с длъжник ИА БСА - 0 броя.

ИА БСА е предоставила информация от значение за изясняване на фактичката страна на дела и/или попълването им с доказателства по искане на различни съдилища, в качеството си на националния орган по акредитация на Република България в съответствие с Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент.

13. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА - 2000.01.04 „ИНФРАСТРУКТУРА ПО КАЧЕСТВОТО В ПОДКРЕПА РАЗВИТИЕТО НА ИКОНОМИКАТА”

Заложените в програма „Инфраструктура по качеството в подкрепа развитието на икономиката” цели са:

1. Осигуряване на акредитация на органи за оценяване на съответствието при спазване на изискванията на хармонизираните стандарти;

2. Създаване и поддържане на доверие в техническата компетентност на органи за оценяване на съответствието, намаляване на риска за бизнеса и неговите клиенти и международно признаване на издадените сертификати от националния орган по акредитация;

3. Осигуряване на проследимост, точност и достоверност на измерванията в съответствие с националните интереси да бъдат защитени живота и здравето на хората и околната среда от вредни въздействия;

4. Постигане на ниво на контрол, отговарящо на нуждите на страната и осигуряващо доверие и ефективна защита на обществените интереси, свързани с измерванията в областта на здравеопазването, обществената безопасност, защитата на околната среда, държавните и общинските вземания и търговските плащания, както и с данъчната политика и контрола върху хазартните игри.

5. Осъществяване на ефективен надзор на пазара, защита на интересите на потребителите, защита на обществото и околната среда от опасни и несъответстващи на съществените изисквания продукти;

6. Осъществяване на надежден и ефективен контрол, пресичане на нечестната конкуренция, защита на обществото от неверни измервания, превенция експлоатацията на опасни съоръжения с повишена опасност;

7. Осъществяване на надежден и ефективен контрол и защита на околната среда от използване на некачествени течни и твърди горива;

8. Осигуряване на безопасна експлоатация на язовирите чрез извършване на надежден и ефективен контрол на техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях;

9. Подобен достъп до услуги по оценяване на съответствието;

10. Участие в процеса на подготовка и приемане на актове и решения на ЕС за развитие на Общностната политика и принципите, заложи в хармонизираното техническо законодателство;

11. Развитие и подобряване на националната инфраструктура по качеството.

Заложените в програмата цели които имат отношение към дейността на **Българска служба за акредитация** се постигат чрез:

Многостранното споразумение за признаване (MLA), подписано от Изпълнителна агенция Българска служба за акредитация с Международния акредитационен форум (IAF), се разшири и включва обхвата на валидиране и верификация. Споразумението IAF MLA на ИА БСА с IAF беше актуализирано, за да включва стандарта ISO/IEC 17029, стандартите ISO 14065 / ISO 14066 / ISO 14064-3 и стандартите ISO 14064-1, ISO 14064-2. Очаква се дейностите по акредитация, които ще се извършват в тези области, да имат значителен принос за точното измерване и намаляване на емисиите на парникови газове у нас и следователно за борбата с климатичната криза.

14. ФИНАНСОВО-СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

Финансово стопанската дейност на БСА е свързана с осигуряване на дейността възложена съобразно действащото Многостранно споразумение с Европейската организация за акредитация (EA-MLA) за взаимно признаване на резултатите от оценки на съответствие, действащото българско и европейско законодателство и нормативна рамка. С оглед на това осигуряване в Агенцията се предприемат мерки за поддържане в добро състояние на материално-техническата база, въпреки че наличната компютърна техника не е обновявана поради ограничения бюджет и липсата на утвърдени капиталови средства.

Отчет на основните параметри на бюджета

Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" (ИА БСА, Агенцията) е

юридическо лице със седалище гр. София, второстепенен разпоредител с бюджет към Министъра на икономиката и индустрията. Ежегодно Министъра, в качеството си на първостепенен разпоредител с бюджет, утвърждава бюджет на Агенцията за осъществяване на дейност по акредитация и изпълнението в пълен обем на поставените задачи. Издръжката на Агенцията се формира от бюджетни средства и от приходи от собствена дейност, въпреки е към настоящия момент не съществува реална възможност за използване на генерираните приходи, които постъпват директно в държавния бюджет.

Приходи на ИА БСА за 2024г.

Приходите на Агенцията за изтеклия период са формирани от постъпления от услуги, свързани с предоставяне на услуги по акредитация. Цените на услугите, предоставяни от ИА БСА са определени в Ценоразпис (BAS QR. 8), одобрен от Съвета по акредитация и утвърден от изпълнителния директор, съгласно разпоредбите на Закона за националната акредитация на органи за оценяване на съответствието (ЗНАООС). В началото на 2024г., влезе в сила нова версия на ценоразписа, с който се увеличиха събираните такси за услуги по акредитация в изпълнение на Решение на Съвета по акредитация от м. Декември 2023г. за увеличение с темпа на инфлация за предходния период.

За изтеклия период при уточнен план 2 754 000 лв., реално извършените и фактурирани дейности на ИА БСА са в размер на **3 512 248 лв.**, което е **реално преизпълнение на плана с над 27,5% - 758 248 лв.**

Разходи на ИА БСА за 2024г.

Общият размер на извършените разходи по бюджет за 2024 г. е 2 157 257 лв. Същите се разпределят по направления, както следва:

Заплати и др. възнаграждения на персонал и външни експерти	1 386 002 лв.
Осигурителни плащания	272 413 лв.
Текуща издръжка	439 377 лв.
Държавни и общински данъци	11 751 лв.
Членски внос	44 994 лв.
Придобиване на ДМА	2 720 лв.

Плащания към персонала (за заплати, възнаграждения, осигурителни и др.)

Голям дял от общите разходи - 76,88 %, са свързани с плащания към персонала (заплати, осигуровки, обезщетения и др.), нает по трудови и служебни правоотношения, както и с възнаграждения на привлечения външен персонал (оценители и експерти), предвид естеството на дейността на ИА БСА. За осъществяване на основната си дейност по акредитация, ИА БСА привлича по граждански договори външни експерти в качеството им на водещи оценители, технически оценители или експерти, компетентни в различни области на икономиката, в които икономическите оператори заявяват акредитация. Размерът на възнаграждението им се изчислява на базата на определена часова ставка, дефинирана във вътрешен акт на агенцията. В сравнение с предходната 2023 г. разходите през 2024 г., свързани с плащанията към персонала са увеличени с 12,64 %, запазвайки естеството и порядъка на изразходените финансови средства като увеличението е предимно във допълнително осигурените средства за заплащане на хонорари за извършена дейност на външен експертен персонал. Разходите за осигурителни плащания представляват 12,62% от общите разходи на Агенцията през отчетния период и са производна величина на изразходваните средства за плащания към персонала (щатен и нает). За сравнение разходите свързани с плащанията към персонала за осигурителни вноски за 2023г. са 12,76% от общите.

Средства за текуща издръжка

Разходваните средства за текуща издръжка на агенцията през 2024 г. включват:

- разходи за осигуряване на най-необходимите материали и консумативи в пряката ежедневна работа на администрацията;
- разходи за външни услуги, електро и топлоенергия, вода, телекомуникационни и телеграфо-пощенски услуги, поддържане на техника и други външни услуги;
- текущ ремонт на предоставените активи на агенцията;
- разходи за квалификация и преквалификация за персонала;
- разходи за данъци, такси и административни санкции;

Средства за членски внос в Европейската организация за акредитация (ЕА)

Като пълноправен член на Европейската организация за акредитация ИА БСА заплаща годишна такса за членски внос, която се изчислява съгласно правила на ЕА за определяне на годишни такси, основаващи се на комбинация от UN коефициент (в зависимост от статута на икономиката на страната, в която оперира Националният орган по акредитация) и категория, определена от броя на областите на акредитация, за които агенцията е страна по Многостранното споразумение на Европейската организация за акредитация (ЕА МЛА).

В 2024 година успя да се заплати дължимия членски внос за 2024 г. и част от дължимия членски внос за 2025г., с което заплатения членски внос през периода заедно със заплатените суми за членски внос към БИС (1000 лв.) е общо 44 994 лева. Платените средства представляват 2,1% от общия размер на разходите за 2024г., - за сравнение – 2,9 % през 2023 г., което като абсолютна стойност спрямо останалите разходи по пера е с относително малка тежест, но е дължим и постоянен разход.

Средства за капиталови разходи

През 2024 година в плана на бюджет няма утвърдени средства за капиталови разходи за Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“ което води до реален проблем при осигуряване на ефективна и ефикасна дейност. С корекция на бюджета в края на месец декември 2024г. са отпуснати средства в размер на 2 720 лв., с които се осигури единствено изключително важен актив необходим за обезпечаване на безпроблемната работа на сървърите на ИА БСА – климатик за сървърната стая на агенцията.

Все още Агенцията е с **недостатъчен ресурс за адекватно заплащане** както на вътрешен, така и на привлечен персонал което може да доведе до реална невъзможност от осигуряване на ефективен работен процес и ефикасни мерки за обезпечаване на необходимата компетентност съгласно изискванията на международната нормативна рамка в областта на оценката на съответствие.

15. УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ, ПОСТОЯНЕН ПЕРСОНАЛ, ТЕХНИЧЕСКИ ОЦЕНИТЕЛИ И ЕКСПЕРТИ

За ефективното управление на човешките ресурси на ИА БСА са въведени процедури и Политика за управление на човешките ресурси чрез привличане на постоянен и външен персонал. В настоящия момент състоянието на числения състав на ИА БСА е както следва:

Постоянен персонал – към 31.12.2024 г. Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" има 39 щатни бройки - 2 бройки по трудово правоотношение и 37 - по служебно правоотношение при следното разпределение по структурните звена в агенцията:

I. Дирекция "Административно-правно и финансово-стопанско обслужване" /АПФСО/

Обща численост	Заети щатни бройки	Извън щатни / граждански договори
8	6	3 бр. извънщатни 2 бр. граждански договори

Дирекция АПФСО включва следните длъжности:

- Директор - 1
- Главен експерт 1
- Младши експерт счетоводител 1
- Старши счетоводител- 1
- Главен счетоводител- 1
- Експерт "Човешки ресурси" 1
- Старши експерт 1
- Юрисконсулт 1

Дирекция АПФСО изпълнява функции по административно, правно-нормативно, финансово-счетоводно и кадрово осигуряване на дейността на агенцията и на външните оценители/експерти.

II. Дирекция "Акредитация на органи за оценяване на съответствието" /АООС/.

Дирекция АООС организира оценяването на поискалите акредитация Органи за оценка на съответствието при спазване изискванията на процедурата за акредитация на ИА БСА; води регистър на сертификатите за акредитация и публикува информация за тях. Дирекцията осъществява надзор на акредитираните лаборатории, органи и проверяващи по околна среда за спазване на условията, при които са акредитирани; осъществява международна дейност със сродни организации и институции за създаване на условия за международно признаване на издадените документи.

Обща численост	Заети щатни бройки	Незаети щатни бройки
28	18	10

Дирекция "АООС" има следната структура:

- Директор – 1

Отдел "Акредитация на лаборатории" /АЛ/

Обща численост	Заети щатни бройки	Незаети щатни бройки
13	7	6

Отделът включва следните длъжности:

- Началник отдел АЛ 1
- Държавен инспектор 2
- Главен инспектор 2
- Старши инспектор 5
- Инспектор 3

Отдел „Акредитация на органи за сертификация и органи за контрол“ /АОСОК/

Обща численост	Заети щатни бройки	Незаети щатни бройки
14	10	4

Отделът включва следните длъжности:

- Началник отдел АОСОК 1
- Държавен инспектор 2
- Главен инспектор 7
- Старши инспектор 2
- Инспектор 2

Съгласно ПМС № 66 от 1996г. за кадрово осигуряване в бюджетните организации, ИА БСА ползва трима извънщатни служители – на длъжност технически сътрудник.

През календарната 2024 г. са напуснали общо 3 служители, назначени са 4 служители.

В периода е извършено актуализиране и преоценяване на техническите оценители и експерти. За осигуряване дейността по акредитация ИА БСА разполага със **15 щатни водещи оценители(1 в процес на обучение)**, като са действащи сключени договори със **Външни водещи оценители – 24 (5 от които са в процес на обучение)** и външни технически оценители и външни технически експерти – 222 бр.

Българска служба за акредитация е в условията на сериозен недостиг на щатни бройки, като наличния ресурс е претоварен с възложените отговорности.

16. БЪДЕЩИ ПЛАНОВЕ

№	Приоритети	Области за реализиране на приоритетите	Дейности и действия за реализиране на приоритетите	Резултати в краткосрочен и средносрочен план	Резултати в период Януари – Декември 2025 г.
1.	Устойчивост на дейността по акредитация и хармонизиране на услугите, предоставяни от акредитираните органи за оценка на съответствието.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ИА БСА изпълнява и осигурява възложените задължения в областта на оценката на съответствие, съгласно международните регламенти и стандарти, приложимата законова и нормативна рамка относно лаборатории за изпитване, калибриране, медицински лаборатории; органи за контрол; органи за сертификация на продукти, за биологично производство и биопродукти; органи за валидация и верификация; органи за сертификация на системи за управление, органи по сертификация на лица, проверяващи по околна среда (EMAS) и организатори на изпитвания за пригодност. ➤ Обезпечаване на прозрачност относно изисквания и действия и съответствие между нормативно утвърдени правила на работа, проверка и изпълнение по време на процеса по акредитация; ➤ Намаляване на административната тежест и подкрепа за органите за оценка на съответствие, икономическите оператори и краен ползвател; ➤ Дигитализиране на процеса по акредитация и оценка на съответствие със постигане на „прозрачност в реално време“; ➤ Прилагане на Програмата на ООН до 2030 за устойчиво развитие с идентифицираните ключови области и действия във всяка от тях по прилагане на акредитирани резултати от оценка на съответствието. 	<ul style="list-style-type: none"> • Анализ, актуализация и непрекъснато подобряване на качеството на предоставените услуги по акредитация. • Внедряване на ефективни контролни механизми за осигуряване на безпристрастност, обективност и непредубеденост при извършване на оценяването и спазване на нормативно установените правила и норми; • Осигуряване на поверителност на резултатите от оценката и сигурност на информацията, предоставена от оценените органи за оценка на съответствието; • Прилагане на анализ на риска и вземане на решение чрез оценка и преглед на няколко нива; • Активно участие в работата на международни организации, занимаващи се с акредитация и поддържане на споразумения за взаимно признаване (EA MLA, IAF MLA, ILAC MRA) и хармонизиране на процеси и одитни оценки • Постоянно обучение и повишаване на квалификацията за осигуряване на персонал със специализирани познания и действие за развитие на техните компетенции • Съвместни дейности, разработване и осъществяване на съвместни одити и проекти със държавните институции от инфраструктура по качеството, контролните органи и академичната общност за оценка на съответствие 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Постигане на ефективен процес по акредитация в полза на обществото като ефикасен модел за експертно оценяване на техническата компетентност и интегритета на икономическите оператори и индустриалните организации ○ Повишаване на конкурентоспособността на българския бизнес чрез независима оценка на акредитирани организации с цел увереност за сигурен и достоверен избор на масовите услуги и продукти на пазара ○ Повишаване качеството и растежа на българската икономика чрез акредитация на качествени и признати от европейския пазар услуги по оценяване на съответствието, предоставяни от органи за оценяване на съответствието ○ Подобряване на бизнес средата чрез намаляване на риска и крайната стойност на услугите и продуктите ○ Защита на търговско-икономическите взаимоотношения на национално и европейско ниво чрез акредитация, гарантираща спазване на националното и европейско законодателство в областта на оценяване на съответствието и надзора на пазара. ○ Защита на потребителите и околната среда чрез създаване на възможност за извършване на акредитирани изпитвания, контрол, сертификация и верификация на продукти, процеси и услуги. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Извършване на процедури за акредитация по заявления за първоначална акредитация, преакредитация, и разширяване обхвата на акредитацията, поддържане на акредитацията – 525 бр. оценки ▪ Участия в работата на международни организации, занимаващи се с акредитация и поддържане на споразумения за взаимно признаване (EA MLA, IAF MLA, ILAC MRA) – 18 бр. ▪ Хармонизиране на процесите по оценяване - организиране на 6 хармонизиращи срещи за водещи оценители, технически оценители и експерти ▪ Изпълнение на плана за обученията за 2025 г. ▪ Участие на служители на ИА БСА като лектори в организирани обучения по БДС EN ISO/IEC 17025, БДС EN ISO/IEC 17020 и БДС EN ISO/IEC 17065 ▪ Прилагане на процедурата за провеждане на съвместни оценки с БАБХ във връзка с подписаното споразумение за сътрудничество между ИА БСА и БАБХ ▪ Подпомагане на дейността на държавни органи и институции по въпроси от компетентността на ИА БСА ▪ Участие в организирани форуми, свързани с популяризиране на дейността на ИА БСА и възможните области на дейност на органите за оценка на съответствието, прилагачи Европейското и международно законодателство ▪ Оказване на експертна помощ на отговорните институции в област киберсигурност

<p>2.</p>	<p>Подкрепа на публичните органи и други заинтересовани страни за осигуряване на ефективни услуги за оценка на съответствието.</p> <p>Комуникация със заинтересовани страни и популяризиране на дейността по акредитация</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Изпълнение на публични политики; ➤ Осигуряване и повишаване на възможностите за развитие на благосъстоянието, обезпечаване на защита на правата и сигурността на гражданите и икономическите оператори в Република България ➤ Съвместни оценки с регулаторните органи в областта на осигуряване на безопасността на обществото, гражданите и икономическите оператори 	<ul style="list-style-type: none"> • Активна дейност и сътрудничество на ИА БСА с регулаторните органи МРРБ, МОСВ, ИАОС, МЗХГ, БАБХ, Министерство на отбраната, Министерство на спорта, МВР и др. • Създаване на работна група с експерти от ИА БСА и Министерството на здравеопазването и отговорни институции в областта на медицински лаборатории <ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на план за въвеждане на изискването за задължителна акредитация на медицинските лаборатории - Въвеждане на задължителна база данни със основна актуална информация за предоставени услуги и издадени сертификати • Участие и обучение на експерти, които участват в процеса на акредитация, като технически комитети по акредитация, комисии по акредитация, екипи за оценка 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Изпълнение на съвместни одитни оценки и обмяна на опит и информация със съвместно достъпна база данни и платформа ○ Осъществяване на ефективен съвместен контрол чрез извънредни проверки ○ Повишаване на качеството на живот чрез осигуряване на качество на предлаганите продукти и услуги на пазара ○ Осигуряване на достъпна и приложима информация за конкретни ползи от използването на акредитирани услуги по оценка на съответствието до ниво краен потребител – на ниво индустрия, бизнес и гражданин ○ Намаляване на сивата икономика и дейността на нерегламентирани доставчици на медицински услуги; ○ Ликвидиране на измамите със фалшиви сертификати и предоставяне на декларираното качество на услугите при обществени поръчки 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Провеждане на 4 бр. съвместни оценки с МРРБ в областта на прилагането на регламента за строителните продукти ▪ Актуализиране и прилагане на плана за действие на ИА БСА и ТКА „Медицински лаборатории“, свързан с въвеждането на задължителна акредитация за медицинските лаборатории ▪ Организиране на среща с МЗ и участието на ръководството и експертите на ИА БСА с цел предприемане на съвместни действия за изменение на законодателството в Република България в областта на медицинските лаборатории. ▪ Провеждане на 6 бр. обучения на членовете на ТКА, КА и СА към ИА БСА ▪ Провеждане на извънредни оценки в областта на безопасността на храните, околна среда и системи за управление ▪ Повеждане на срещи с правоприлагащи органи и институции за изготвяне на програма и действия против измамите с фалшиви сертификати и невярна информация
<p>3.</p>	<p>Насърчаване на разширяване на прилагането на акредитирани услуги за оценка на съответствието и тяхното признаване въз основа на многостранни споразумения за взаимно признаване.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Анализ и въвеждане на изисквания за задължително прилагане на акредитация в критични области за здраве, околна среда, сигурност и безопасност на труда и др. ➤ Актуализиране на приложимата нормативна рамка в областта на оценката на съответствие с цел отговаряна на нуждите на пазара и изпълнение на държавните и секторни приоритети ➤ Осигуряване на актуална информация за ползите от акредитация, изискванията за акредитация и процедури за акредитация; 	<ul style="list-style-type: none"> • Организиране на информационни срещи с акредитирани органи за оценка на съответствието и кандидати за получаване на акредитация; • Съвместна дейност с държавни органи от инфраструктура по качеството и законово определени субекти отговарящи за критични области за защита на човешкото здраве, околната среда, сигурност и безопасност, и др. • Магистърска степен в областта на оценката на съответствието във висше учебно заведение • Експертни форуми на технически комитети със министерства, институции и организации 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Подобряване на достъпа до услугите, предоставяни от ИА БСА като Национален орган по акредитация на ООС; ○ Повишаване на информираността и познаването на дейността по акредитация като последно ниво на контрол върху дейностите по оценяване на съответствието (сертификация, изпитване, калибриране, контрол и др.) ○ Обезпечаване на квалифициран персонал и компетентни кадри за държавната инфраструктура по качеството и за частния сектор на органите за оценка на съответствие и ползвателите на акредитационни услуги 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Организиране и провеждане на 6 информационни срещи с акредитирани органи за оценка на съответствието и кандидати за получаване на акредитация ▪ Провеждане на Магистърска програма „Акредитация и оценка на съответствието“ в УНСС ▪ Провеждане на 5 бр. информационни срещи и работни форуми със държавни органи от инфраструктура по качеството и законово определени субекти отговарящи за критични области за защита на човешкото здраве, околната среда, сигурност и безопасност

4.	<p>Осигуряване на ефективен модел на работа</p>	<p>➤ Осигуряване на нормално функциониране и ефективен работен ритъм</p> <p>➤ Подпомагане на устойчиво икономическо поведение в изпълнение на плана за прилагане на приетите мерки на 30 OSCE Economic and Environmental Forum (EEF) на 14-15 Февруари 2022г. във Виена.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Създаване на информационни форуми и платформи за обмяна на опит и синхронизиране на стъпки за осигуряването на ефективен модел на работа при органите за оценка на съответствие <ul style="list-style-type: none"> • Обмяна на добри практики постигащи обективен прозрачен метод за потвърждаване на компетентността на органите за оценка на съответствието 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Създаване на ефикасни инструменти, за подкрепа на българската чрез улесняване на тяхното разширяване на экспортните пазари ○ Намаляване на сроковете за получаване на административни услуги и достъп до информация за конкретен статус ○ Публично достъпна актуална информация в реално време за услуги, процеси, продукти и сертификати 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Адаптиране на работния процес чрез използване на дигитални възможности, онлайн платформа ▪ Информационни срещи и обмяна на добри практики чрез присъствен и онлайн форуми, обмяна на опит и синхронизиране на стъпки за преодоляване на последици при ООС ▪ Срещи и допитване с цел повишаване на качеството на устойчив модел на обективна и прозрачна система за акредитация ▪ Изготвяне на анализ с цел потвърждаване и повишаване на компетентността на органите за оценка на съответствието
5.	<p>Поддържане на статута на Националния орган по акредитация на Република България в:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Европейска организация за акредитация(EA); • Международен акредитационен форум(IAF); • Международна организация за акредитация на лаборатории(ILAC) 	<p>➤ Работни групи и технически комитети на международни организации – EA (Европейска организация за акредитация), IAF (Международен акредитационен форум) и ILAC (Международна организация за акредитация на лаборатории)</p> <p>➤ Асамблеи и официални форуми приемащи политики и структуроопределящи решения относно статута като страна по Многостранното споразумение на IAF и ILAC (IAF MLA и ILAC MRA) за области с подписано споразумение за взаимно признаване на резултатите</p> <p>➤ Експертни комисии и групи по конкретни казуси и нови области на дейност по оценка на съответствието</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Активно участие в работата на международни организации, занимаващи се с акредитация и поддържане на споразумения за взаимно признаване (EA MLA, IAF MLA, ILAC MRA). • Регулярно участие на служителите на ИА БСА в работни групи и комитети, разработващи изисквания за европейската система за акредитация и оценка на съответствието; • Участие на ръководни служители от ИА БСА в управляващи органи в международните организации- EA, IAF и ILAC • Активна дейност в експертни групи по разработване на нови политики, регламенти, стандарти и области на прилагане на оценка на съответствието и акредитацията • Осъществяване на съвместни проекти със партньорски национални органи по акредитация и експертни организации 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Взаимно признаване на протоколите от изпитване, калибриране, контрол и сертификация без да е необходимо допълнително потвърждаване. ○ Разработване и въвеждането на нови схеми за акредитация, продиктувано от нуждите на пазара ○ Предварителна информация за въвеждането на императивни изисквания за икономическите оператори за оценка на съответствието , за нови услуги и области на приложение ○ Осигуряване на предвидимост на изискванията на държавата съобразени с нуждите на обществото и пазара при публичност и откритост на намерения и изпълнение, повишаване на доверието в държавността и публичните институции като гарант за сигурен, достоен и справедлив живот за всеки гражданин. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в форуми на международни организации, занимаващи се с акредитация и поддържане на споразумения за взаимно признаване (EA, IAF, ILAC) – 18 бр. ▪ Участие на ИА БСА в работни групи и комитети, разработващи изисквания за европейската система за акредитация и оценка на съответствието – 5 бр.; ▪ Участие на ръководни служители от ИА БСА в управляващи органи в международните организации- EA, IAF и ILAC – Financial Oversight Committee, Management council, Task Forces и др. ▪ Участие в заседания и работни срещи на експертни групи по разработване на нови политики, регламенти, стандарти и области на прилагане на оценка на съответствието и акредитацията ▪ Съвместни проекти със партньорски национални органи по акредитация, експертни организации и академична общност
<p>Разработил:</p> <p>Инж. Ирена Бориславова Изпълнителен директор Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“</p>					

